

www.musavat.com

MUSAVAT

Xəbər

"Azəristiliktəchizat"
dövlətin
76 milyonunu
necə
buxarlandırırdı -
şok faktlar

yazısı səh.3-də

Qurucusu: Rauf Arifoğlu Gündəlik qəzet 19-20 noyabr 2016-cı il Şənbə № 257 (6578) Qiyməti 60 qəpik

Gündəm

**Akif Çovdarovun bacılarından
səs-küylü açıqlamalar - "yalandır,
fitnə-fəsaddır"**

Həbsdəki generalın ailə üzvləri danışdı; Qənirə Çovdarova: "Akifin təkçə mədəsi, öd kisəsi çıxarılmayıb, onun üreyi də başqasınındır"

yazısı səh.7-də

**Ali Məhkəmə İlqar Məmmədovu
həbsdə saxladı**

yazısı səh.12-də

**Vüsala Mahirqızı:
"O da olanda bilirlər ki, fəvqəladə
vəziyyətdir..."**

yazısı səh. 8 və 9-da

**Banklar vətəndaşları necə aldadır -
dolları alıb niyə satmırlar?**

yazısı səh.13-də

**1,5 milyon manat rüşvət alan nazir
müavini niyə vəzifədə saxlanılır?**

yazısı səh.4-də

**Büdcə müzakirəsi başlandı-
gəlirlər kəskin azalıb**

yazısı səh.2-də

**Qərbin İslam dünyasına
qarşı "İŞİD kartı"**

yazısı səh.5-də

**Koreya dili Azərbaycan, türk
dilləri ilə qohumdurmu...**

yazısı səh.13-də

**Deputatların maaş artımı təklifi
niyə qıcıqla qarşılır?**

yazısı səh.6-də

**Gəncə Avtomobil Zavodu
niyə özəlləşdirilir?**

yazısı səh.4-də

**Kimsəsizlərin, atılmışların
son ümidgahı - qocalar
evindən reportaj**

yazısı səh.15-də

Amerika Azərbaycandan işğalçının xahişini edəcək?

OBAMANIN ELÇİSİ İRƏVANDAN BAKIYA XÜSUSİ MESAJLA GƏLİR

Azərbaycan rəsmiləri ilə görüşlərdə Qarabağ, atəşkəs məsələsi də diqqət mərkəzində olacaq; rəsmi Bakı üçün əsl fürsətdir amerikalı diplomatdan soruşsun ki...

yazısı səh.5-də

Elnur Aslanov işdən çıxarıldı, birdəfəlik xaricə köçür

Hələ avqust ayından Rabitə və Yüksək Texnologiyalar Nazirliyindəki işini atıb gedən E.Aslanovun ərizəsinin üstü yazıldı; indi həbsdə olan Vidadi Zeynalovun yaxın qohumunun kreslosu ona da düşmədi...

yazısı səh.3-də

Fərhad Qəribov

**Qumarda 270 min
dollar uduzduğu
deyilən sabiq
deputatın
hekayəsi**

yazısı səh.6-da

Anar Mahmudov

**Eldar
Mahmudovun
oğlunun şirkətinin
mənimsədiyi
milyonlar -
istintaq ifadəsi...**

yazısı səh.10-da

**Nemət Pənahlı:
"Ənvər
Əliyevin üstünə
hücum çəkib
dedim ki..."**

yazısı səh.12-də

Voleybol üzrə Avropa çempionatının Bakıda keçirilməsi üzrə Təşkilat Komitəsi yaradıldı

Prezident İlham Əliyev voleybol üzrə qadınlar arasında Avropa çempionatının final mərhələsinin 2017-ci ildə Bakıda keçirilməsi üzrə Təşkilat Komitəsinin yaradılması haqqında sərəncam imzalayıb.

APA-nın məlumatına görə, 2017-ci ilin sentyabr-oktyabr aylarında Bakı şəhərində voleybol üzrə qadınlar arasında Avropa çempionatının final mərhələsinin keçirilməsi ilə bağlı Təşkilat Komitəsi yaradılıb.

Azərbaycan Respublikası baş nazirinin birinci müavini Yaqub Eyyubov Təşkilat Komitəsinin sədri təyin olunub.

Büdcə müzakirəsi başlandı - gəlirlər kəskin azalıb

Azərbaycan Demokratiya və Rifah Hərəkatı (ADR) "Artan israfçılıq və azalan büdcə: 2017-ci ilin büdcəsi təşkil edib. Noyabrın 18-də keçirilən tədbirdə bir sıra iqtisadçılar, siyasətçilər və ziyalılar iştirak ediblər. Musavat.com xəbər verir ki, ilk olaraq ADR sədri Qubad İbadov ölkənin dövlət büdcəsinin neft və post neft dövründə retrospektiv və perspektiv təhlili mövzusunda məruzə ilə çıxış edib.

O bildirib ki, bu büdcəni dəyərləndirmək üçün həm də son on ildə dövlət büdcəsinə nəzər salmaq lazımdır: "Büdcənin gəlirləri 2008-ci il səviyyəsindən də aşağıdır. Ən böyük büdcəyə 2013-cü ildə nail olmuşuq. Ən böyük büdcə kəsirini də 2016-cı ildə gözləyirik. Büdcənin formalaşmasında Dövlət Neft Fondunun transferlərinin böyük rolu olub. Azərbaycan iqtisadiyyatı neft faktoru üzərində qurulub. Son illərin dinamikasına nəzər salsaq, ən böyük ayırma 2012-ci ildə olub. Həmin ildən başlayaraq DNF tərəfindən büdcəyə ayrımlar azalıb. 2016-cı ildə 7 milyon 615 min manatlıq transfer gözləyirik. Bu da büdcənin 45,2 faizi deməkdir. Büdcə xərcləmələrində investisiya xərcləri gələn il də nəzərə alınmaqla, on ildə 33,9 milyard olub. Yeni büdcənin hər dörd manatından biri tikintiyə xərclənib. 2017-ci ilin büdcəsinin gəlir hssəsi 15,955 milyard manat, xərcləri 16,600 milyard manat proqnozlaşdırılıb. Büdcə gəlirlərinin strukturuna nəzər salsaq, 38 faizini DNF formalaşdıracaq, Gömrük Komitəsi 14, Vergilər Nazirliyi 45 faizini formalaşdıracaq".

Onun sözlərinə görə, büdcədə son on ilin, 2006-2015-ci ilin büdcəsindən hər yüz manatdan 33 manat 70 tikinti, 8 manat 91 qəpiyi təhsilə, 8 manat 39 qəpiyi sosial müdafiə və təminat, 7 manat 63 qəpiyi dövlət idarəetmə aparatının xərclənməsinə, 3 manat 55 qəpiyi səhiyyəyə xərclənib: "2017-ci ilin büdcə gəlirlərinin hər yüz manatından 49 manat 20 qəpiyi neft sektorundan, 50 manat 80 qəpiyi qeyri-neft sektorundan ibarət olacaq. Qeyri-neft sektorunu da yüz manat olaraq götürsək, 67 manat 30 qəpiyi Vergilər Nazirliyindən, 27 manat 20 qəpiyi Dövlət Gömrük Komitəsindən, 5 manat 50 qəpiyi isə Dövlət Əmlak Komitəsindən gələcək. 2017-ci ilin büdcə gəlirlərinin hər yüz manatından 25 manatı ƏDV-dən, 12,96 manatı mənfəət vergisindən, 7,3 manatı fiziki şəxslərdən alınan gəlir vergisindən ibarət olacaq. 2017-ci ilin büdcə xərclərinin strukturu isə daha çox müdafiə xərclərindən ibarət olacaq. Yeni 6,5 faiz idarəetmə, 10,4 faiz təhsil, 0,7 faiz elm, 4,5 faiz səhiyyə, 15,8 faiz müdafiə, 12,4 faiz sosial təminat və müdafiə, 15,1 faiz tikinti, 1,7 faiz mədəniyyət, 2,8 faiz kənd təsərrüfatı, 0,09 ekologiya, 7,3 faiz hüquq mühafizə orqanları, 9,8 faiz isə dövlət borcuna və öhdəliklərinə xidmət edilməli ilə bağlı xərclər olacaq".

Q.İbadov çıxışının sonunda təkliflərini də səsləndirib. O, Büdcə Məcəlləsinin qəbul edilməsini təklif edib.

Əli Abbasovun 11 ildə "yediği" pullar - azı 40 milyon manat

Qadir İbrahimli: "İctimaiyyətə açıqlanan rəqəmlər işin detallarıdır"

Bir il əvvəl səs-küylü MTN hadisələrindən sonra nazir vəzifəsindən azad olunan Əli Abbasovla bağlı son günlərdə gedən xəbərlər gündəmə oturub. Rabitə və Yüksək Texnologiyalar Nazirliyinin sabiq rəhbərinin istintaqa verdiyi ifadədə aylıq şəxsi xərclərinin 200-300 min manat olduğunu deməsi onu son günlərin əsas "qəhrəman"ı etdi.

"Qəhrəman"la bağlı gündəmə bomba kimi düşən xəbər tək bu deyil. Belə ki, "Rabitə işi" ilə bağlı gedən məhkəmə prosesləri zamanı məlum olub ki, Ə.Abbasov ibtidai istintaq zamanı nazirlikdə törədilmiş qanunsuzluqla əlaqədar vurulmuş ziyana üzrə 6.836540 manat ödəniş aparıb. 10 il 9 ay nazir olan bir şəxsin bu qədər yeyinti etməsi daha çox tənqid olunsa da, buna inanmayıb müxtəlif fikirlər səsləndirənlər də var. Sabiq nazirin bu məbləğdən qat-qat vəsait mənim-sədiyi bildirilir. Nazir olduğu 129 ay özünün dili ilə desək, şəxsi xərclərinə görə sərf etdiyi 300 min manata vurduqda belə 6.8 milyon etmir... Bu, 40 milyon manata yaxın vəsait edir.

Yerdə qalan məbləği Abbasov nə edib və onu niyə ödəmir?

İqtisadçı ekspert Qadir İbrahimli sabiq nazirə bağlı yaranan müəmmalara aydınlıq gətirilməsinin vacibliyini deyir: "Mütləq idi ki, həmin cinayət işində baş nazirin

Qadir İbrahimli

adı keçəydi. Ola bilməzdi ki, nazirliyin rəhbər işçiləri korrupsiya ilə məşğul olsunlar, nazirin bundan xəbəri olmasın. Məsuliyyəti birbaşa Əli Abbasovun özü daşıyır. Məhkəmə zamanı bunlar sübut olunmalı idi. Amma təəssüf ki, siyasi xarakterli proses gədir. Bizə məlum olmayan səbəblərdən Əli Abbasova toxunulmazlıq verilib. Əli Abbasov cinayət məsuliyyətinə cəlb olunmalı idi və o zaman bu məsələlər obyektiv şəkildə araşdırılardı. İstintaq birtərəfli gedib. Burada qararıq məqamlar çoxdur. Hesab edirəm ki, ictimaiyyətə açıqlanan rəqəmlər yalnız işin müəyyən detallarıdır. Korrupsiyanın real səviyyəsi ilə bağlı məlumatımız yoxdur. Yalnız obyektiv araşdırma nəticəsində həqiqətlər üzə çıxa bilərdi. Bu da olmadı. Rabitə Nazirliyi kifayət qədər gəlirləri çox olan qu-

rumdur. Buna görə hesab edirəm ki, mənimsənilən məbləğ indi açıqlanan rəqəmlərdən qat-qat çoxdur. Düşünürəm ki, burada Əli Abbasovun həbsinə hazırlıq prosesi də başlaya bilər. Açıqı, bu ehtimal az hesab edirəm. Çünki onun barəsində cinayət işinin açılması ilə bağlı yayılan xəbərlərdən sonra Baş Prokurorluq açıqlama yaydı ki, Əli Abbasov haqqında cinayət işinin açılmayıb və cinayət işində onun iştirakı araşdırılmır. Ola bilər ki, ondan xeyli dərəcədə təzminat alınıb. Yəqin ki, təzminat qaneedicisi olmayıb. Ondan psixoloji yolla yəqin ki daha artıq "təzminat" tələb edirlər. İstənilən halda bunlar hüquq sistemində zidd olan məsələdir. Bütün günahları hüquq sisteminin üzərinə atmaq olmaz. Burada milyonlarla məbləğlərin mənimsənilməsindən söhbət gədir".

BTRİB-ə yeni rəhbər təyin olundu

Rövşən Əliyev Bakı Telefon Rabitəsi İstehsalat Birliyinin (BTRİB) baş direktoru vəzifəsinə təyin edilib.

Rabitə və Yüksək Texnologiyalar Nazirliyindən "APA-Economics"ə verilən məlumata görə, nazir Ramin Quluzadə bununla bağlı müvafiq əmr imzalayıb.

Qeyd edək ki, R. Əliyev bu ilin 5 fevral 2016-cı il tarixdən BTRİB-də baş direktorun müavini vəzifəsinə təyin olunub və baş direktor vəzifəsini müvəqqəti icra edib:

NATO baş katibi: "Rusiyanı təcrid etmək mümkün deyil"

"Rusiyanı təcrid etmək mümkün deyil. Ona görə də onlarla əlaqələr yaratmaq, dialoq qurmaq zəruridir". "Report" TASS-a istinadən xəbər verir ki, bu sözləri NATO-nun baş katibi Yens Stoltenberg deyib.

Dünya Belçika paytaxtı Brüsseldə Marşal Alman Fondunda çıxış edən Y. Stoltenberg Rusiyanın dialoqa açıq olduğunu bildirdi: "Xarici işlər naziri Sergey Lavrovla görüşdə əldə etdiyim məlumatlara əsasən, deyə bilərəm ki, Rusiya da münasibətlərin bərpasında maraqlıdır. Onlar da dialoq qurmağa açıqdır".

"Qaya Mətbuat Yayımı" MMC!

- İstənilən qəzet və jurnallar həm də sərfəli qiymətə:
- Əgər siz qəzet və jurnalların rahatlıqla evinizə və ya ofisinizə çatdırılmasını;
- Mətbuatı aldıqdan sonra abunə haqqını ödəmək və bu ödənişin formasını sərbəst seçmək hüququndan istifadə etmək;
- Tirajımızda lazım gəldikdə dəyişikliklər etmək;
Ən başlıcası ayda 26 dəfə nəşr olunan "Yeni Müsavat" - 0.60 AZN və bundan əlavə 2500 adda yerli və xarici nəşrlər.
- Abunə yazılmaq üçün uzağa getmək lazım deyil.
Telefonla zəng etməyiniz kifayətdir:
Bakı şəh. 564-63-45; 598-35-22

Yazıçı Anar Zabil Müqabiloğluna yardım edəcək

Əflatun Amaşov isə "onun tam sağlamlığı üçün müalicənin həyata keçirilməsi üçün lazımı tədbirlərin görülməsi razılaşdırılıb" deyib

Xalq yazıçısı, Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin sədri Anar tanınmış jurnalist Zabil Müqabiloğlunun səhhətində yaranmış problemlərdən narahatlığını bildirib və daha bir qələm sahibinin sağlamlığının ağır duruma düşməsindən dərin təəssüf hissi keçirdiyini qeyd edib.

Bu barədə "Yeni Müsavat"ın redaktoru ilə söhbətində AYB-nin "Ulduz" jurnalının baş redaktoru Qulu Ağsəs məlumat verib.

Qulu Ağsəs deyib: "Anar müəllim mətbuatdan Zabilin durumu ilə bağlı oxuyub və narahat olub. O məsələ ilə maraqlanıb və bəlli olub ki, Mətbuat Şurasının sədri Əflatun Amaşov Zabilin müalicəsinə köməklik göstərilməsi üçün dövlət rəsmiləri ilə danışıq, mümkün olan köməkliklər ediləcəyi deyilib. Bununla belə, Anar müəllim Yazıçılar Birliyinin imkanları daxilində Zabilə müəyyən bir maddi yardım ediləcəyini bildirib. Həmin vəsait Zabil Müqabiloğluna çatdırılacaq. AYB sədri Zabilə şəfa diləyir, onun tezliklə sağlamlığını, yaradıcılığını davam etdirməsini arzu edir".

"Qaraciyərində yaranmış problemlərlə bağlı səhhəti kəskin şəkildə pisləşən jurnalist Zabil Müqabiloğluna qaraciyər köçürülməsi ilə bağlı iş aparılır".

Bunu isə lent.az-a açıqlamasında Mətbuat Şurasının sədri, deputat Əflatun Amaşov deyib.

Millət vəkili sözlərinə görə, jurnalistə qaraciyər köçürülməsi və buna qədərki müalicəsinin təminatı üçün müvafiq rəsmi qurumlarla danışıqlar aparılıb və ümumi razılıq əldə edilib:

"Danışıqlar əsasən ümumi razılıq əldə olunub. Jurnalistin qaraciyər köçürülməsi əməliyyatının gerçəkləşməsi üçün əvvəl uyğun donor tapılacaq, donor tapıldıqdan sonra əməliyyatın və onun tam sağlamlığı üçün müalicənin həyata keçirilməsi üçün lazımı tədbirlərin görülməsi razılaşdırılıb. Biz Zabil Müqabiloğlunun tam sağlamlıq yenidən jurnalistikaya qayıtmasına sevinirik".

Nəzərə çatdıraq ki, noyabrın 7-də Zabil Müqabiloğlu daxili qanaxma diaqnozu ilə xəstəxanaya gətirilib. Onun qaraciyəri fəaliyyətini dayandırıb.

Rabitə və Yüksək Texnologiyalar Nazirliyində kadr dəyişikliyi olub. Modern.az saytının əldə etdiyi məlumata görə, Elnur Aslanov nazirliyin Elektron İdarəçiliyin İnkişafı Şöbəsinin müdiri vəzifəsindən çıxarılıb. Nazirliyin mətbuat xidməti məlumatı təsdiqləyib. Bildirilib ki, Elnur Aslanovun özü işdən çıxmaq haqqında ərizə yazıb və o, həmin ərizə əsasında vəzifədən azad edilib.

E.Aslanovun hələ avqust ayından işə çıxmadığı məlum idi. Mediada ayyarım əvvəl yayılan xəbərlərdə E.Aslanovun nazirlikdən çıxmaq haqda istefa ərizəsi yazdığı, hətta ölkədən köçmək niyyətində olduğu bildirilir. İddia olunurdu ki, yeni nazir Ramin Quluzadənin adına yazdığı istefa ərizəsində E. Aslanov başqa bir beynəlxalq təşkilatda daha yaxşı şərtlərlə işləmək təklifi aldığı və bu səbəbdən də Rabitə və Yüksək Texnologiyalar Nazirliyindəki vəzifəsindən istefa vermək istədiyini vurğulayıb.

Hələ o vaxt bununla bağlı xəbərlərə nazirlik rəsmiləri konkret cavab verməyə də, E. Aslanovun avqust ayının ortalarından məzuniyyətə çıxdığını və iki ay keçməyə qaldığını bildirmişdilər. E.Aslanov isə saytların birində açıqlamasında işdən çıxmasından danışmamışdı, sadəcə, xaricə köçməsi haqda məlumatları təkzib etmiş, Bakıda və məzuniyyətdə olduğunu təsdiqləmişdi.

2007-ci ilin dekabrından

Elnur Aslanov işdən çıxarıldı, birdəfəlik xaricə köçür

Hələ avqust ayından Rabitə və Yüksək Texnologiyalar Nazirliyindəki işini atıb gedən E.Aslanovun ərizəsinin üstü yazıldı; indi həbsdə olan Vidadi Zeynalovun yaxın qohumunun kreslosu ona da düşmədi...

2014-cü ilin martınadək Prezident Administrasiyasının Siyasi Təhlil və İnformasiya Təminatı Şöbəsinin müdiri işləmiş E. Aslanovun adı tez-tez "Hizmət" hərəkatının rəhbəri Fətullah Gülnə yaxın adamlar sırasında hallandırılırdı. Türkiyədəki bələdiyyə seçkilər ərəfəsi Fətullah Gülnənin "Hizmət" hərəkatı ilə o vaxtkı baş nazir Rəcəb Tayyib Ərdöğanın münasibətlərinin gərginləşməsi Azərbaycanı da sirayət etdi. Azərbaycan hakimiyyətində də nurçuların olması barədə informasiyalarda əsas fiqurantlardan biri kimi E.Aslanovun adı hallanırdı. E.Aslanov martın 17-də prezidentin sərəncamı ilə işdən çıxarıldı, onun rəhbərlik etdiyi şöbə isə ümumiyyətlə ləğv edildi.

Amma elə həmin ilin aprel ayının 1-də gözlənilmədən E. Aslanov Rabitə və Yüksək Texnologiyalar Nazirliyinin Strateji planlaşdırma, investisiya və elmi potensial şöbəsinin müdiri vəzifəsinə təyinat aldı. Maraqlıdır ki, o zamankı nazir Əli Abbasov E. Aslanovu indi həbsdə olan nazirliyin aparat rəhbəri Vidadi Zeynalovun yaxın qohumu Elçin Zeynalovun yerinə gətirmişdi.

E.Aslanov PA-dan uzaqlaşdırıldıqdan sonra onun anası Rəbiyyə Aslanova da 2015-ci il parlament seçkilərinə buraxılmadı. Belə ki, YAP-ın parlament seçkilərində iştirak edəcək namizədlərin siyahısından onun adı çıxarıldı. 109 sayılı Balakən seçki dairəsindən deputat seçilən, parlamentdə İnsan haqları komitəsinə rəhbərlik edən Rəbiyyə Aslanova "partiyamız necə məsləhət bilir, elə də olur" deməklə məsələyə nöqtə qoydu. Onun yerinə isə Nəsimi rayonunun keçmiş icra başçısı Nəsim Mehmediyev mandat aldı. İstisna deyil ki, R.Aslanova da Baklıni tərk etsin.

E.Aslanovun adı çıxarıldı. 109 sayılı Balakən seçki dairəsindən deputat seçilən, parlamentdə İnsan haqları komitəsinə rəhbərlik edən Rəbiyyə Aslanova "partiyamız necə məsləhət bilir, elə də olur" deməklə məsələyə nöqtə qoydu. Onun yerinə isə Nəsimi rayonunun keçmiş icra başçısı Nəsim Mehmediyev mandat aldı. İstisna deyil ki, R.Aslanova da Baklıni tərk etsin.

E.Aslanov PA-dan uzaqlaşdırıldıqdan sonra onun anası Rəbiyyə Aslanova da 2015-ci il parlament seçkilərinə buraxılmadı. Belə ki, YAP-ın parlament seçkilərində iştirak edəcək namizədlərin siyahısından onun adı çıxarıldı. 109 sayılı Balakən seçki dairəsindən deputat seçilən, parlamentdə İnsan haqları komitəsinə rəhbərlik edən Rəbiyyə Aslanova "partiyamız necə məsləhət bilir, elə də olur" deməklə məsələyə nöqtə qoydu. Onun yerinə isə Nəsimi rayonunun keçmiş icra başçısı Nəsim Mehmediyev mandat aldı. İstisna deyil ki, R.Aslanova da Baklıni tərk etsin.

□ "YM"

"Azəristiliktəchizat" dövlətin 76 milyonunu

necə buxarlandırdı - şok faktlar

Bu qurumdan ölkənin ən məşhur köşə yazarı da şikayətçidi; ASC rəsmisi isə deyilənlərin həqiqət olmadığını söyləyir, işlərin normal getdiyini deyir

Noyabrın 15-dən etibarən ölkədə rəsmi olaraq qış rejiminə keçilib. Amma bir çox sahələrdə, o cümlədən mənzillərə istiliyin verilməsi ilə bağlı problemlər qalmaqdadır. Ötən ay hava qarşılıqlı soyuyanda, qış rejiminə keçməklə bağlı mətbuat yazdı, televiziya çəkib göstərdi, sosial şəbəkələrdə müzakirələr getdi. Bunlara baxmayaraq, hökumət israrla istilik sistemini işə salmadı. Bu, qanunvericiliklə əsaslandırıldı, bildirildi ki, qış rejiminə noyabrın 15-dən tez keçilə bilməz. Bu gün noyabrın 19-dur, hələ də Bakıda istilik verilməyən xeyli bina var. Bununla bağlı redaksiyamıza mütəmadi olaraq şikayətlər daxil olur. Həmçinin qəzetin əməkdaşları arasında da mənzillərin istilik verilməyən olub-olmadığını soruşmaq lazımdır. Qazanxanalarda heç bir problem yoxdur, hamısı işə düşüb. Fərdi problemləri isə məntəqələrdəki əməkdaşlarımız həll edirlər. Əsas problemlər binaların zirzəmilərində, binadaxili xətlərdə, mənzildaxili sistemlərdə olur. Elə sakinlərimiz var ki, mənzilində istiliyin olmaması ilə bağlı şikayət edir. İşçilərimiz gedib baxır ki, radiatoru bağlıdır. O dərəcədə xırdaçılıqla işçilərimiz maraqlanırlar. Elə problem də var ki, binadaxili xətlərdədir".

"Yeni Müsavat"ın köşə yazarı Zamin Hacı "Azəristiliktəchizat" ASC-nin artıq ikinci ildir ki, yaşadığı binanı ümumi istilik sisteminə qoşmadığını bildirdi: "2015-ci ilin yayında "Azəristilik" əməkdaşları gəlib bizə bəyan etdilər ki, həyətində qazanxana tikilir, hər kəs pul yığib mənzildaxili istilik sistemini bərpa etsin. Son 20 ildə binada istilik sistemi olmadığına görə insanların hamısı istilik xətlərini kəşib atmışdı. Hamımız pul yığdıq, mənzillərdə istilik sistemini bərpa etdik, ara xətləri də çəkdik, zirzəmiyə qədər bütün xətləri apardıq. Burada 6 beşmərtəbəli binaya və bir doqquzmərtəbəyə istilik verilməli idi. Amma həmin ilin oktyabr ayında onlar bir beşmərtəbəli binanın iki blokuna

qazanxanadan borular çəkildilər, onu binadaxili xətlərə birləşdirdilər və çıxıb getdilər. Camaat nə qədər şikayət etdisə, faydası olmadı. Dedilər ki, pul qurtarıb, qalan xətləri çəke bilmirik. Təbii ki, bu, uydurma idi. Layihəyə pul ayrılıbmışdı, sadəcə, onlar o pulu "yemişdilər", ardı gəlməmişdi. Ona görə keçən il istilik verilmədi, sakinlər qışı qızdırıcılarla birtəhər yola verdi. Bu ilin yayında isə vəsait tapdılar, binanın zirzəmisinə qədər boruları çəkildilər. İndi daha əcaib bir problem ortaya çıxıb: deyirlər ki, binanın zirzəmisindəki xətləri boruya özünü birləşdirin. Biz də onları başa sala bilmirik ki, biz dövlətin xəttinə nə isə birləşdirə bilmərik. Hazırda belə bir narazılıq var. Bu qurum Azər-

baycanda ən firılacaq və saxtakar idarələrdən biridir. İndi belə çıxır ki, bizim həyətində qazanxana işləyir, ancaq biz oradan istilik ala bilmirik".

Qeyd edək ki, hazırda onlarla binanın sakinləri oxşar problemlə qarşılaşıb. Həmçinin paytaxtda ümumiyyətlə istilik sistemində qoşulmayan binalar da var.

Məlumat üçün deyək ki, "Azəristiliktəchizat" ASC prezidentin 08 iyun 2005-ci il tarixli 847 sayılı sərəncamı əsasında yaradılıb. Ötən 5 ildə isə bu quruma 76 milyon 191 min 834 manat pul ayrılıb. Qurum dövlət büdcəsindən 2012-ci ildə 19 milyon 137 min 692 manat, 2013-cü ildə 32 milyon 774 min manat, 2014-cü ildə 13 milyon 517 min 373 manat alıb və müxtəlif tenderlərdə satınalmalarda xərcləyib. Lakin xərclənən bu milyonlara rəğmən bu gün də nəinki ölkə ərazisində, paytaxtın mərkəzində belə istilik sistemi ürekaçən vəziyyətdə deyil. Hətta ötən il isə "Azəristiliktəchizat"la "Azəriqaz" arasında yaranmış borc mübahisəsi sə-

bəbindən paytaxt ərazisində istiliyin verilməsi total olaraq 10 gündən çox gecikib.

"Yeni Müsavat"ın suallarını cavablandıraraq "Azəristiliktəchizat" ASC-nin abonent və müştəri xidmətlərinin rəisi Rafiq Əliyev bildirdi ki, hazırda bu qurum tərəfindən mənzillərə istiliyin verilməsi ilə bağlı kütləvi heç bir problem yoxdur: "Lokal şəkildə bizə müraciətlər daxil olur. Ola bilsin ki, bir binanın bir hissəsində istilik olur, bir hissəsində olmur. Onların hər birinə fərdi şəkildə yanaşmaq lazımdır. Qazanxanalarda heç bir problem yoxdur, hamısı işə düşüb. Fərdi problemləri isə məntəqələrdəki əməkdaşlarımız həll edirlər. Əsas problemlər binaların zirzəmilərində, binadaxili xətlərdə, mənzildaxili sistemlərdə olur. Elə sakinlərimiz var ki, mənzilində istiliyin olmaması ilə bağlı şikayət edir. İşçilərimiz gedib baxır ki, radiatoru bağlıdır. O dərəcədə xırdaçılıqla işçilərimiz maraqlanırlar. Elə problem də var ki, binadaxili xətlərdədir".

Sakinlərin binadaxili və mənzildaxili xətləri şəxsi büdcələri hesabına təmir etməsinə münasibət bildirən Rafiq Əliyev bildirdi ki, mövcud qanunvericiliyə görə, "Azəristiliktəchizat"ın xidmət sərəhədi idarənin balans mənsubiyyəti ilə müəyyənləşdirilir: "Azəristiliktəchizat"ın balansında qazanxana və binaya qədər olan məhəllədaxili xətlərdir. Binanın

girişində "Azəristiliktəchizat"ın sərəhədi bitir və ora artıq bina mülkiyyətçisinin və balanssaxlayıcı təşkilatın əməliyyatıdır. Mənzildaxili istilik sistemlərinə isə mənzil sahibi cavabdehdir. Düzdür, biz indiyədək 1800-dən çox yaşayış binasının aşağı paylayıcı sistemini bərpa etmişik. Yalnız o halda biz bunu edirik ki, həmin binaların təmiri dövlətin inkişaf proqramına daxil edilir, o işin icrası "Azəristiliktəchizat"a həvalə edilir və bununla bağlı Nazirlər Kabineti tərəfindən konkret tədbirlər planına uyğun olaraq investisiya ayrılır. Qalan vaxtlarda isə biz yalnız öz balansımızda olan qazanxanalara və binaya qədərki məhəllədaxili xətlərə cavabdehlik. Lakin bəzi hallarda binadakı problemlərin həllini də əməkdaşlarımızla həvalə edirik. Məsələn, binanın zirzəmisində su axırsa, əməkdaşlarımızı o problemin aradan qaldırılması üçün həmin ünvana göndəririk. Hansı ki, o, bizim işimiz deyil. Ancaq bu o demək deyil ki, kütləvi şəkildə bütün binalarda binadaxili istilik sistemlərinə "Azəristilik" cavabdehdir".

Rafiq Əliyev onu da bildirdi ki, dövlətdən ayrılan investisiya ilə bu il 3 yeni qazanxana modernləşdirilib, 20-yə yaxın yaşayış binasının aşağı paylayıcı istilik sistemi bərpa edilib, 8 ədəd qazanxananın isə qazlaşdırılması layihəsi həyata

keçirilib: "Bundan əlavə, payız-qış mövsümünə hazırlıqla bağlı min kilometrə qədər məhəllədaxili istilik xətlərini hidravlik təzyiqlə yuduq, yoxladıq, bunlardan 20 kilometrə qədər hissə dəyişdirildi və təzəsi ilə əvəz olundu. Bundan başqa, "Azəristiliktəchizat"ın xidmət zonasında olan bütün qazanxanalarda qazanlar kimyevi üsullarla təmizləndi. Magistral xətlərdə 16200 kvadratmetr istilik xəttinin izolyasiya qatı dəyişdirildi, təzəsi ilə əvəz olundu. 550 qazanxana, 92 istilik məntəqəsi yoxlanılıb hamısı istismara hazır vəziyyətə gətirilib və işə salınıb. Bu il "Azəriqaz"la heç problem yaşanmayıb. Bütün qazanxanaların qazı açıqdır, hamısı da qrafikə uyğun olaraq noyabr ayının 15-dən işə salınıb".

Məktəblərə istiliyin verilməsinə gəlincə, Rafiq Əliyev məktəblilərin tətildə olması səbəbindən bunun mümkün olmadığını qeyd etdi: "Hazırda məktəblilər tətildədir, məktəblərdə demək olar ki, heç kim yoxdur. Hansı məktəbdə adam varsa, bizə müraciət edirlər, istilik sistemini açıyıq. Hansı məktəb boşdursa, oranı bağlı saxlayırıq. Qorxuruq ki, suyu versək, hansısa sinifdə problem ola bilər, sinif otağını su basar. Ona görə də bəzi məktəblərlə bağlı direktorun bizə müraciət etməsini gözləyirik".

□ Nərgiz LİFTİYEVA

MTN işi üzrə tutulan "rabitə çetesi"nin üzvlərinin məhkəməsində müttəhimlərin və şahidlərin verdiyi bir sıra ifadələrdən heyrətə gəlməmək mümkün deyil. Məsələn, "Bakı Telefon Rabitəsi" İstehsalat Birliyinin (BTRİB) sabiq baş direktoru Beytulla Hüseynov istintaqa ifadəsində nazir müavini İltimas Məmmədova ev tikintisi üçün 1,5 milyon manat pul verdiyini deyib. B.Hüseynovun dediyinə görə, həmin pul BTRİB-in və nazirliyin digər strukturlarının vəzifəli şəxslərinin xərclərin şisirdilməsi, mənimsəmə və digər korrupsiya əməlləri nəticəsində keçmiş nazir Əli Abbasovun formalaşdırıldığı "obşiy katyol"a topladığı pullardan verilib.

İltimas Məmmədov barəsində məhkəmədə və istintaqda səsləndirilən ittihamlara cavab vermək əvəzinə medianın bu barədə suallarına susmaqla qarşılıq verir. İ.Məmmədov ittihamlarla bağlı danışmaq niyyətində olmadığını deyib.

Özü isə hələ də rabitə və yüksək texnologiyalar nazirinin müavini işləyir. Haqqında bu qədər ciddi rüşvət ittihamı səslənən bir məmur vəzifədən dərhal çıxarılmalı və həmin ifadələrlə bağlı hüquqi araşdırmalar aparılmalı deyilmi?

Müsavat Partiyası Divanının üzvü, hüquqşünas Razim Əmiraslanlı bildirdi ki, MTN işi ilə bağlı gedən məhkəmə prosesi cəmiyyətdə diqqətlə və hiddətlə izlənir. Bu məhkəmə prosesi göstərdi ki, ayrı-ayrı nazirliklər və vəzifəli şəxslər hansısa səviyyədə korrupsiyaya bulaşsınlar, ölkənin varidatını necə talan ediblər. Bu bandanın hələ xeyli hissəsi azadlıqdadır, ən dəhşətli isə odur ki, hətta yüksək vəzifələrdə hələ də işləyənlər var: "Rabitə Nazirliyinin özündə fəaliyyət göstərən cinayətkar dəstə keçmiş MTN-dəki bandaya xüsusi dəstək verib. Respublika Prokurorluğunun yaydığı açıqlamada da göstərilir

ki, Rabitə və Yüksək Texnologiyalar Nazirliyində, onun təbəçiliyində olan müəssisə və şirkətlərdə büdcə vəsaitlərinin talanması üçün çoxsaylı korrupsiya sxemləri həyata keçirilib. Dövlət əmlakının sistemli şəkildə mənimsənilməsi və israf etmə yolu ilə talanması üçün rollar bölüşdürülməklə, ayrı-ayrı vəzifəli şəxslərdən ibarət korrupsiya şəbəkəsi təşkil olunub. Məhkəmədə verilən ifadələrdə adı korrupsiya və rüşvətə bulaşmış şəxslər olaraq çəkilən hər bir şəxs məsuliyyətə cəlb olunmalıdır. Böyük bir idarəyə rəhbərlik etmiş Beytulla Hüseynovun hələ də nazir müavini işləyən İltimas Məmmədova ev tikintisi üçün 1,5 milyon verdiyi barədə ifadəsi kifayət edir ki, bu ifadə əsasında araşdırma başlanılıb və cinayət işi açılıb. Cinayət işinin istintaqına yüksək vəzifəli şəxsin vəzifəsindən istifadə edərək müdaxilə etməsi üçün İltimas Məmmədov dərhal işdən azad edilməlidir. Beytulla Hüseynovun ifadəsində dedikləri sübuta yetirildiyi halda isə İltimas Məmmədov həbs edilməlidir.

Artıq Rabitə və Yüksək Texnologiyalar Nazirliyinin bir çox vəzifəli şəxslərinə Cinayət

1,5 milyon manat rüşvət alan nazir müavini niyə vəzifədə saxlanılır?

"Rabitə çetesi"nin məhkəməsində verilən ifadələr dəhşət saçır; **Aslan İsmayılov:** "Sprut"da da belə səhnələr olmayıb"

İltimas Məmmədov

Məcəlləsinin müvafiq maddələri ilə (külli miqdarda mənimsəmə, vəzifə səlahiyyətlərindən sui-istifadə, vəzifə saxtakarlığı) ittiham irəli sürülüb, məhkəmə gedir. Lakin açıq-aydın görünür ki, cinayət məsuliyyətinə cəlb edilməli şəxslərin sayı daha çoxdur. Bu çetenin üzvü olub, hələ də azadlıqda və eyni zamanda vəzifədə olan şəxslər barədə də istintaq orqanları araşdırma aparıb təd-

birlər görməlidir. Dövlətin on milyonlarla manatını talamış bu adamların azadlıqda saxlanması vəzifədə olan digər insanların arxayınlaşması və korrupsiya ilə məşğul olmasına stimül verən amillərdəndir".

Vəkil Aslan İsmayılov isə bildirdi ki, məşhur italyan filmi olan "Sprut"da da belə səhnələr olmayıb. Oradakı insanlar cinayətkar olduqlarını etiraf edirlər. Bizimkilər isə özlərini

mələk kimi aparır: "Mətbuatın yaydığı "Bakı Telefon Rabitəsi" İstehsalat Birliyinin həbsdə olan baş direktoru Hüseynov Beytulla İbrahim oğlunun ifadəsində deyilir ki, hazırda Rabitə və Yüksək Texnologiyalar Nazirliyinin müavini işləyən İltimas Məmmədov ev tikintisi üçün "kotyoldan" 1,5 milyon manat alıb. İltimas Məmmədov isə dərhal təkzib edib ki, 1,5 milyon almayıb. Sadəcə,

hər ay "kotyol"dan 30 min manat alıb. Bunların ifadələri də cinayətkar aləmin leksikonuna uyğundur.

Azərbaycanda korrupsiya az qala idarəetmə formasıdır. Məhz bu səbəbdən də korrupsiya faktlarına reaksiya verilmir. Qanuna azacıq riayət olunsa, Azərbaycanda istənilən məmuru həbsə atmaq mümkündür".

□ **Etibar SEYİDAĞA**

Əli Abbasov 6, 8 milyonunu niyə ödəyib?

Ekspert: "Ola bilər ki, ziyanın ödənilməsi nəzərə alınaraq, cinayət işinin icraatına xitam verələr"

Sabiq rabitə və yüksək texnologiyalar naziri Əli Abbasov dövlətə dəyən ziyanına görə 6 milyon 836 min manat ödəniş edib. Maraqlıdır ki, Ə.Abbasovun bu qədər yüksək məbləği istintaqa nə üçün ödədiyi bilinmir...

Baş Prokurorluq da Ə.Abbasova qarşı cinayət işi açılmadığını deyib. Belə olduğu halda barəsində cinayət işi nazir 6 milyon 836 min manatı nə üçün ödəyib?

Məsələ ilə bağlı "Yeni Müsavat"a danışan hüquqşünas Müzəffər Baxış bildirdi ki, Əli Abbasov həmin pulu könüllü olaraq da verə bilər:

"Əgər təqsirləndirilən şəxs qismində cəlb edilməyibsə, ona hər hansı bir ziyanla ittiham verilməyibsə, cinayət işi üzrə ödəmədən söhbət gedə bilməz. Ola bilər ki, onun barəsində cinayət işinin icraatına xitam versinlər və ona deysin ki, sən filan qədər dövlətə ziyan vurmuşsun. O da həmin məbləği ödəsin. Bu qərar da əslində qanuni ola bilməz. Çünki onun törətdiyi cinayət böyük ictimai təhlükə törətməyən cinayət deyil. Əgər 6 milyonluq mənimsəmə cinayətidirsə, bu, Cinayət Məcəlləsinin 179.3.2-ci maddəsi ilə tövsif olunan əməldir. Külli miqdarda mənimsəmə sayılır və 7 ildən 12 ilə qədər azadlıqdan məhrum etmə cəzası nəzərdə tutulur. Bu isə eyni zamanda cinayətlərin ictimai təhlükəliyinə, xarakterinə görə ağır cinayətlər kateqoriyasına aiddir. Belə halda cinayət işinin icraatına xitam vermək mümkün deyil. Ancaq Azərbaycan reallıqlarında belə bir şey ola bilər ki, ziyanın ödənilməsi nəzərə alınaraq, cinayət işinin icraatına xitam verələr. Bundan əlavə, ola bilər ki, onun barəsində material üzərində cinayət müəyyən edələr ki, filan qədər ziyan vurub. Onun barəsində cinayət işinin başlanmasını rədd edələr və göstərlər ki, cinayət nəticəsində dəymiş ziyanı ödədi. Bunlar hamısı mülahizələrdir. Azərbaycanda qanundan bir qədər ətraflı keçməklə, bu cür qərarlar qəbul edə bilərlər".

M. Baxış digər bir ehtimalı da bildirib: "Bir də ola bilər ki, prokurorluq onun barəsində konkret olaraq Rabitə və Yüksək Texnologiyalar Nazirliyinin adından mülki iddia ilə mülki icraat qaydasında məhkəməyə müraciət edə və deyə ki, Əli Abbasov bu quruma 6 milyon ziyan vurub və ondan bu məbləğin alınması üçün qətnamə qəbul edilsin. Belə bir halın da olması mümkündür. Konkret olaraq hər yazılana da mən inanmıram. Saladığımız arqumentlərdən mülki iddia istisna olmaqla, digərlərində istintaqa bu pulu ödəyə bilər. Yaxud da könüllü ola bilər ki, özü deyər bu qədər ziyan vurmuşam və ödəyirəm".

□ **Əli RAİS**

Gəncə Avtomobil Zavodu niyə özəlləşdirilir?

Natiq Cəfəri: "Yük kimi dövlət büdcəsinin üzərində qalmışdı"

Gəncə Avtomobil Zavodunun özəlləşdirməyə çıxarılması xeyli müzakirələrə səbəb olub. Nazirlər Kabinetinin qərarına əsasən zavod səhmdar cəmiyyət kimi investisiya müsabiqəsi yolu ilə özəlləşdiriləcək. Qeyd edək ki, Gəncə Avtomobil Zavodunun direktoru Kamran Nəzərovdur. Xanlar Fətəyev isə zavodun İstehsalat Birliyinin müşahidə sədridir. Qeyri-rəsmi mənbələrdən əldə etdiyimiz məlumatlara görə isə icraçı direktor K.Nəzərov olsa da zavodun əsl sahibi X.Fətəyevdir.

Xatırladaq ki, zavodun əsası 1986-cı ildə qoyulub və yalnız 2004-cü ilin dekabrında fəaliyyətə başlaya bilib. Zavod özəlləşdirməyə çıxarılsa da hazırda fəaliyyət göstərir, maşın və traktorlar istehsal edir. Fəaliyyətinə "OKA", "UAZ", "CHANGAN" avtomobillərinin yığımı ilə başlayan müəssisə hazırda 35 çeşiddə texnika istehsal edir. 2007-ci ildən başlayaraq müəssisədə "Belarus" markalı traktor, ötən ildən isə "KamAZ" və "URAL" markalı avtomobillərin yığımına başlanılıb.

Maraqlıdır, bundan əvvəl adətən işləməyən müəssisələr özəlləşdirilməyə çıxarıldı. Bəs görəsən, fəaliyyətdə olan Gəncə Avtomobil Zavodu niyə satışa çıxarılır? Səbəb hökumətin vəziyyətinin ağır olması, yoxsa gələn gəlirin xalqla bölüşdürülməsi istəyidir?

Ekspert Natiq Cəfəri məsələyə bu cür şərh bildirdi: "Gəncə Avtomobil Zavodu klassik avtomobil istehsalı ilə məşğul deyil. Sadəcə, yığım yeri kimi fəaliyyət göstərir. Xaricdən gələn müəyyən detallar müəyyən prosesdən sonra yığılaraq satışa çıxarılır. Xüsusən də «Belarus» traktorlarının çıxarılması ilə məşğuldur. Və buna da külli miqdarda dövlət büdcəsində vəsait sərf olunurdu. Yəni açıqcası rentabelliyyəti çox aşağı səviyyədə idi və yük kimi dövlət büdcəsinin üzərində qalmışdı. Büdcədə olan problemlərini həll etmək, kəsirləri bağlamaq üçün hökumət bu ildən başlayaraq özəlləşdirmə proqramlarını həyata keçirir. Və Gəncə Avtomobil Zavodunun özəlləşdirməyə çıxarılması bu anlamda həm dövlət büdcəsinin yükünü azaltmaq, həm də əlavə vəsait qazanmaq

nöqtəy-nəzərdən doğru addımdır. Sadəcə, bu özəlləşmənin doğru-dürüst keçirilməsi, xarici ciddi investisiyaların cəlb edilməsi üçün kifayət qədər iş aparılmalıdır. Çünki əgər zavod özəlləşdirildikdən sonra ciddi fəaliyyət göstərməyəcəksə, yəni iş yerlərinin yaranmasında yenə də problemlər yaşana-cıqsa, normal məhsul istehsal etməyəcəksə, bu, iqtisadiyyata heç bir xeyir verməyəcək. Ona görə də böyük xarici investorların, ciddi oyunçuların dəvət olunması üçün təklif proqramlarına ehtiyac var.

Azərbaycan hökuməti bu özəlləşdirməni cəzbedici etməlidir ki, xarici böyük oyunçular burda iştirak etsin. Əgər bu baş verəcəksə, müəyyən effekt olacaq. Yox, əgər olmayacaqsə və müəyyən sxemlər vasitəsilə Gəncə Avtomobil Zavodu hər hansı bir yerli şirkət tərəfindən özəlləşdiriləcəksə, bunun böyük effekt və rəcəyini düşünmürəm və Azərbaycan iqtisadiyyatına gələcəkdə hər hansı bir formada xeyir verməsi problemləri olacaq".

□ **Xalidə Gəray**

Amerika Azərbaycandan işğalçının xahişini edəcək?

ABŞ dövlət katibinin Avropa və Avrasiya məsələləri üzrə köməkçisinin müavini Bricet Brinks gələn həftə ölkəmizə gələcək. Bu barədə ABŞ-ın Azərbaycandakı səfirliyindən bildirilib. Məlumat görə, görüşlər bazar ertəsi gününə təsadüf edəcək. Xanım Brinksin Azərbaycan rəsmiləri ilə təmasları planlaşdırılır.

Amerika rəsmisi hazırda Ermənistandır. Burada o, artıq işğalçı ölkə rəsmiləri ilə bir araya gəlib. Əsas müzakirə mövzularından biri isə Dağlıq Qarabağ məsələsi olub. Erməni qaynaqlarının məlumatına görə, ABŞ diplomati bu xüsusda təmas xəttində gərginliyin davamlı olması və yeni mümkün hərbi eskalasiyalardan dolayı ölkəsinin narahatlığını dilə gətirib.

“Aprel hadisələri göstərdi ki, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi üzrə status-kvo qeyri-stabilidir”. Bunu Bricet Brink ABŞ-ın Ermənistandakı səfirliyində jurnalistlərlə görüş zamanı bildirib. “Biz həqiqətən hesab edirik ki, status-kvo sabit deyil. Etimadın möhkəmləndirilməsi və danışıqların bərpa edilməsi üzrə işlərin aparılması vacibdir”, - deyərək Dövlət Departamentinin rəsmisi qeyd edib.

Erməni siyasi analitiklərinə görə, diplomatın ön plana çəkdiyi “etimadın möhkəmləndirilməsi üzrə işlərin zəruriliyi”nin arxasında ABŞ rəsmisi məhz təmas xəttində silahlı insidentlərin aradan qaldırılması və atəşkəsin daha möhkəm edilməsi üçün

Obamanın elçisi İrəvandan Bakıya xüsusi mesajla gəlir

Azərbaycan rəsmiləri ilə görüşlərdə Qarabağ, atəşkəs məsələsi də diqqət mərkəzində olacaq; rəsmi Bakı üçün əsl fürsətdir amerikalı diplomattan soruşsun ki...

yeni monitoring-müşahidə mexanizmlərinin tətbiqini nəzərdə tutur - nə bərədə ki, xeyli vaxtdır müzakirələr və mübahisələr səngimir. Xatırladaq ki, aprel döyüş-

lərindən sonra belə bir mexanizmin tətbiqi ideyasını ABŞ ortaya atıb - ki, müharibə ehtimalı aradan qalxсын, eyni zamanda Rusiyanın Qarabağ ixtilafından öz maraqları namına

sui-istifadə edib tərəfləri təhdid etmək imkanları minimuma endirsin.

Təbii ki, Azərbaycan belə bir mexanizmə o vaxt razılıq verə bilərdi ki, Ermənistan məsə-

lədə konstruktiv mövqə tutsun və ərazilərimizi boşaltmağa başlasın. Əks halda, bu, sadəcə, işğal rejiminin uzanması və Azərbaycanın əl-qolunun bağlanması, onun zor gücü ilə öz torpaqlarını azad etmək hüququnun əlindən alınması, ən bəteri, mövcud işğal sərhədlərinin rəsmiləşməsi demək olardı. Hansına ki, Azərbaycan heç vaxt razılıq verə bilməzdi və vermədi də. Prezident İlham Əliyev səviyyəsində bu məkrli ideya rədd edildi. Çünki Ermənistan nəinki konstruktiv mövqəyə gəlmədi, üstəlik, az sonra daha radikal ritorika sərgiləməyə başladı.

Bunun bir səbəbi Rusiyadan alınan yeni silahlar, o sırada “İsgəndər” sistemləri idisə, digər mühüm səbəbi az sonra bəlli olduğu kimi, məhz ABŞ-ın ermənilərə təmas xəttinin də-

kifayət qədər müşahidə kamerası yox idi. İndi biz təmas xəttindəki mövqelərimizdə müasir C4ISR sistemi quraşdırırıq, bu da bizə bütün təmas xətti boyu müşahidə aparmağa imkan verir”, - deyərək o vaxt qondarma “DQR-in baş nazirinin” sözcüsü Artak Bəyləryan məsələ ilə bağlı amerikalı jurnalistə sevinçək bildirmişdi.

Yeni belə çıxdı ki, Amerika həmsədr dövlət olaraq, faktiki şəkildə və birtərəfli qaydada, habelə Bakıdan gizli şəkildə işğal rejiminin möhkəmlənməsinə texniki yardım edir. Bu, əslində ABŞ tərəfindən Azərbaycana qarşı böyük bir tərxiat idi.

Bu mənada rəsmi Bakı üçün əsl fürsətdir ki, məsələni Barak Obamanın emissarının qarşısında qaldırın və ondan həmin sistemlərlə bağlı cavab tələb edəsin. Çünki heç şübhə yox ki, xanım Brinks Bakıya həm də etimad mexanizminə Azərbaycan rəhbərliyinin nəhayət, razılığını almaq üçün gəlir. Yeni xüsusi mesajla təşrif buyurur. Ən azından, buna bir daha cəhd ediləcəyi şübhə doğurmur.

Düzdür, Bricet Brinks artıq siyasi ömrü bitməkdə olan indiki Obama administrasiyasını təmsil edir. Ayrı sözlə, çox şey yəqin ki, yeni dövlət katibinin kimliyindən, onun Azərbaycan və Ermənistan münasibətindən və əlbəttə ki, yeni prezident Donald Trampın Azərbaycana, Dağlıq Qarabağ məsələsinə yanaşmasından və formalaşdıracağı komandadan asılı olacaq.

Təki daha bəter olmasın. Bu isə həm də rəsmi Bakının Tramp dönəmində diplomatik çevikliyindən asılı olacaq.

□ Siyasət şöbəsi

Türkiyə prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan deyib ki, Qərb ölkələri İslamı gözəndən salmaq üçün İŞİD terror qruplaşmasını dəstəkləyir. Pakistan parlamentində çıxışı zamanı Ərdoğan İŞİD-in İslam dininə heç bir aidiyyətinin olmadığını deyib, eyni zamanda əlavə edib ki, Türkiyə bu terror təşkilatına qarşı mübarizəni davam etdirəcək.

Türkiyə prezidentinin bu iddiası Qərb mediası tərəfindən geniş tirajlanıb. Onun Qərb ölkələrini dünyanın bir nömrəli terror təşkilatının arxasındakı qüvvə elan etməsi ciddi rezonans doğurub və yəqin ki, növbəti siyasi qalmaqala səbəb olacaq.

O ki qaldı iddianın özünə, öncə ondan başlayaq ki, bu iddia yeni deyil. Məsələ ondadır ki, indiyədək bir sıra dövlətlər İŞİD-lə əlaqələndirilib.

Məsələn, 2014-cü ildə İŞİD İraqın az qala yansını işğal edəndə İraq parlamenti deputatları İŞİD-in ABŞ ordusu tərəfindən dəstəkləndiyi, Qərb aviasiyasının İŞİD-ə yardım daşdığı haqda iddialar irəli sürəndə Türkiyənin o zamankı baş naziri İŞİD-i “qəzəblənmiş sünni gənclər” adlandırmışdı. Daha sonra İran və Rusiya mediası Türkiyə hakimiyyətini İŞİD-i dəstəkləməkdə ittiham etdi. Eyni zamanda Türkiyə mediası İŞİD-in İran, Suriya və Rusiya hakimiyyətləri tərəfindən dəstəkləndiyinə dair iddialar ortaya atıb. Bunlarla yanaşı, İŞİD-in ABŞ tərəfindən, Pentagonun İraqdakı Amerikan ordusuna rəhbərlik etdiyi zaman yaradılması iddiaları olub. ABŞ rəsmiləri etiraf ediblər ki, 2012-ci ildə İordaniyada təlim keçdikləri “cihadçıların” sonradan İŞİD üzvü olduğunu biliblər.

İŞİD-i yaradan ölkə kimi adı hallanan daha bir dövlət İsraildir. İsrail dövlət rəsmilərinin çıxışları və üzə çıxan gizli yazışmalara əsasən, Yaxın Şərqdə kaosun davam etməsi yəhudi dövlətinin maraqlarına cavab verir, ərəblərin, necə deyərək, başları özlərinə qanşır. İŞİD-i yaratmaqda günahlandırılan digər dövlət Böyük Britaniya hesab olunur. Bir neçə mənbələr İŞİD-in ortaya çıxmasında Britaniya xüsusi xidmətlərinin rolu olduğunu iddia edirlər. Bundan başqa, Qətər, Səudiyyə Ərəbistanı həm ideoloji yaxınlıq, həm də siyasi-strateji maraqlarının olması (Suriya və İraqda İslam sığınacaq özlərinə yaxın qüvvələri hakimiyyətə gətirmək baxımından) onların da zaman-zaman İŞİD-i yaradan və ya dəstəkləyən dövlətlər olaraq adlarının hallanmasına səbəb olub. Fakt odur ki, son bir neçə ildə İŞİD siyasi spekuliyasına mənbəyinə çevrilib.

Bəs əlahəzrət fakt nə deyir?

Fakt faktlığında qalır ki, adətən bu cür terror qrupları və ya silahlı təşkilatların arxasında gizli dəstəkçi dövlətlər olur. Çünki bu qrupların yerləşdiyi bölgələrdə istənilən halda maraqlı dövlətlər var və bu durumdan onlar da yararlanır. Məsələn, 2014-cü ilin əvvəlində Suriyanın şimalında silahlı qruplar arasında savaş baş-

Qərbin İslam dünyasına qarşı “İŞİD kartı”

Müsəlmanlara qarşı sivilizasiya savaşının aparıldığı iddiaları var, bəs faktlar və gerçəklik nə deyir?

layanda Bəşər Əsəd ordunu Türkiyə-Suriya sərhədindən geri çəkdi. Çünki birincisi ordunun müqavimət gücü yox idi, ikinci və ən əsası da artıq orda İŞİD və digər silahlı qruplar arasında nüfuz savaşları başlamışdı və Əsəd üçün ən münasib olan ordunu geri çəkib İŞİD və “Nusra” kimi radikal qrupların bir-biri ilə savaşmasına tələməyə etmişdi.

Belə də oldu və ordu çıx-

dıqdan sonra başlayan savaşda İŞİD qalib gələrək digər qrupları əzdi. Və yaxud 2014-cü il iyun ayında İŞİD Mosul da daxil olmaqla, İraqın böyük bir ərazisini işğal edəndə amerikalılar və müttəfiqləri sevincli idi. Çünki İranın təsiri altında olan Maliki hökuməti zəif düşmüş və faktiki olaraq məğlub olmuşdu. Bu prosesdə İŞİD Qərbin İrana qarşı edə bilmədi-

yini etdi.

Bu mənada İŞİD-in silahlanması, maddi gəlir əldə etməsi, dünyanın ən varlıq terror təşkilatına çevrilməsi və eləcə də gizli neft satışı, antik eşyaların Avropa qara bazarlarına çıxarılmasında bir çox ölkələrin xüsusi xidmətlərinin ən azından göz yumması faktları olub. Çünki yuxarıda da qeyd elədiyimiz kimi, bu proses müxtəlif vaxtlarda fərqli dövlətlərin maraqlarına xidmət edib. Təbii ki, bu mərhələdə ən bariz görünən tərəflərdən biri Qərbdır.

Bu mənada Türkiyə prezidenti haqlıdır. Qərb bölgəni yenidən qarışdırmaq, sərhədləri yenidən çəkmək üçün İŞİD və onun kimi qruplardan istifadə etmək istəyib. Qərbin hansısa ölkəsinin, xüsusi xidmətlərinin və ya biznes quruluşlarının bu qaranlıq proseslərdə iştirakı tamamilə realdır.

□ Kənan RÜVŞƏNOĞLU

Fərhad Qəribov

Qumarda 270 min dollar uduzduğu deyilən sabiq deputatın hekayəsi

Bu gün "5 manatım yoxdu" deyən Fərhad Qəribovun vaxtilə Abdulla Gülün qardaşı ilə biznes ortaqlığının olduğu haqda məlumatlar var

Mətbuatda sabiq deputat Fərhad Qəribovun Tiflisdə kazinoda qumar oynaması ilə bağlı xəbərlər yayılıb. Jurnalist Eynulla Fətullayev yazıb ki, Qəribovu özü şəxsən Tiflisdə kazinoya gedərkən görüb və daha sonra onun kazinodakı oyununu izləyib. Jurnalistin iddiasına görə, Qəribov 270 min dollar uduzub və bundan sonra yanındakılara kənardan əlavə pul götürülməyini deyib.

Sabiq deputat özü isə Tiflisdə kazinoda 270 min dollar uduzması ilə bağlı barəsində yayılan məlumatı təkzib edib. F. Qəribov "Qafqazinfo"ya deyib ki, yayılan məlumatların hamısı boş və yalan sözlərdən ibarətdir: "Mən "pensioner" adamam. Mənim pulum var ki, gedim kazinoda oturma?! Videoya da yaxşı baxın. Görün mənəm o videoda?"

Qeyd edək ki, Fərhad Qəribov 2005-2015-ci illərdə Kürdəmir seçki dairəsindən Milli Məclisin deputatı olub. Ancaq Qəribov deputat fəaliyyəti ilə bağlı deyil, mediada daha çox biznes fəaliyyətləri və adı ətrafında maliyyə qalmaqları ilə məşhurlaşmış.

1952-ci ildə Kürdəmirdə anadan olmuş F. Qəribov mühəndis olub, sovet illərində Meliorasiya və Su Təsərrüfatı Nazirliyinin regional idarəsində müxtəlif vəzifələrdə işləyib. Daha sonra "Azərneftlayihətikinti" istehsalat birliyində rəhbər vəzifə tutub. Müstəqillik illərində isə biznesə girişib və 2000-ci illərin əvvəllərində "Debütbank"ı təsis edib. Habelə "Azəri-Holding" maliyyə-sənaye qrupuna rəhbərlik edib. Bundan başqa, Kürdəmirdə şirə zavodu, bazarnın, bir sıra işə və ticarət mərkəzlərinin sahibi olduğu, habelə paytaxtda fəaliyyət göstərən "Çıraç Plaza" hoteli, "Şəki" restoranlar şəbəkəsi, ticarət obyektləri və mebel sexlərinin olması haqda mətbuatda məlumatlar yayılıb. 2005-ci ildə deputat olan F. Qəribovun biznesini oğlanları idarə edib.

Hətta 2000-ci illərin əvvəllərində Qəribovun Türkiyənin o zamankı prezidenti Abdulla Gülün qardaşı ilə biznes ortaqlığının olması ilə bağlı məlumatlar mediaya yol tapmışdı. Ancaq 2010-cu ildən sonra F. Qəribovun biznesi sıxışdırılmağa başlayıb. Əvvəlcə onun şirə zavodu ətrafında qalmaqlar başlayıb. 2010-cu ildə isə Mərkəzi Bank "Debütbank" ASC-yə verilmiş bank lisenziyasını geri alıb. Buna səbəb bankın fəaliyyətində yol verilmiş ciddi pozuntular olub. Baş Prokurorluğun iki il əvvəl yaydığı rəsmi məlumatda deyilirdi ki, "Debütbank" 2006-2008-ci illərdə Sahibkarlığa Kömək Milli Fondunun müvəkkil kredit təşkilatı kimi fəaliyyət göstərərək fondan ayrılmış 3 milyon manata yaxın güzəştli kredit bankın vəzifəli şəxsləri tərəfindən ayrı-ayrı hüquqi və fiziki şəxslərdən saxta biznes planları, hesabat sənədləri qəbul etməklə mənimsənilib.

Mətbuat yazıb ki, Sahibkarlığa Kömək Milli Fondunun güzəştli kreditlərinin mənimsənilməsi üzrə Fərhad Qəribovun oğlu Elnur Qəribov istintaqa cəlb olunub, dindirilib, onun ölkədən çıxışına qadağa qoyulub. Bəzi məlumatlara görə, o vaxt deputat olan Qəribov özü də mənimsəmə işi ilə bağlı istintaqa ifadə verib, baş verənlərdən xəbəri olmadığını iddia edib.

2011-ci ildə isə Kürdəmirdəki şirə zavodunun qətlə yetirilən mühasibi Nadir Mehdiyevin oğlu Kərim Mehdiyev Zöhrab Qəribovla (Fərhad Qəribovun oğlu-red.) bağlı ittihamlar irəli sürmüşdü. K. Mehdiyev iddia edirdi ki, atasını itkin düşməmişdən əvvəl Zöhrab Qəribovun maşınına minən görüblər.

Deputatın daha bir oğlunun adı "Debutbank"la bağlı məhkəmə işində hallanırdı. İndi bağlanmış bankın Müşahidə Şurasının sədri Rəşad Qəribov dələduzluqla üzlaşmışdı. R. Qəribov bildirdirdi ki, Emin Əmirov adlı şəxs onun 14 milyon manat pulunu mənimsəyib.

F. Qəribov 2014-cü ildə oğlunun Beynəlxalq Bank işində adının keçməsinə təsdiqləyən açıqlama verərək oğlunun 8 il əvvəl Cahangir Hacıyevlə şərikli iş qurduğunu etiraf etmişdi.

□ KƏNAN

Parlamentdə keçirilməsi gözlənilən 2017-ci ilin dövlət büdcəsinin müzakirələri öncəsi əmək haqlarının azlığı məsələsi yenidən gündəmə gəlib. Bir neçə gün öncə bəzi informasiya mənbələrində belə bir xəbər yayıldı ki, guya deputat Vahid Əhmədov 2200 manat maaş aldığı halda, hazırkı vəziyyətdə dolanmağın çətin olması səbəbindən bu məbləğin artırılmasını istəyib. Ancaq sonradan V. Əhmədov bu cür xəbərlərin necə yayılmasından xəbərsiz olduğunu bildirdi və qeyd etdi ki, haqqında yanlış informasiya yazanlar barədə ölçü götürülməsi üçün addımlar atacaq.

Lakin deputat təkzib etsə də, onun demədiyi fikirlərin müzakirəsi sosial şəbəkələrdə davam edir, olduqca aqressiv münasibət sərgilənir. Diqqətçəkən odur ki, bundan əvvəl də parlamentarların maaşının artırılması, komitə sədrlərinə xidməti avtomobillərin verilməsi ilə bağlı qərarların qəbulu zamanında cəmiyyətdən sət təpkilərin şahidi oluruq. İlk baxışda bunun səbəbini anlamaq olar. Məsələn, əgər ölkədə yeni doğulan körpəyə görə işləyən ana cəmi 80 manat, yaxud analıq məzuniyyətində olduğu müddətdə hər ay cəmi 20 manat alırsa, 30-40 il işləmiş təqaüdüçünün pensiyası 160-170 manatdır, ələ müəllim, yaxud həkim də o qədər maaşa baxırsa, ya tələbə 50 manat təqaüdə göz dikirsə, deputatın aldığı 2 min manat kifayət qədər böyük rəqəm sayıla bilər. Ancaq araşdıranda deputatın özünün kifayət qədər məsələlərinin olduğunu görmək mümkündür. Buraya xeyir-şər məclislərində iştirakdan, seçicilərlə görüşlərdən tutmuş, xarici səfərlərə qədər çox məsələlər daxildir. Ancaq maaş və təqaüdlər sənəddən ciddi bir təbəqələşmənin gətirdiyi halda, bunu qəzəbli auditoriyaya çatdırmaq, onu inandırmaq qeyri-mümkündür.

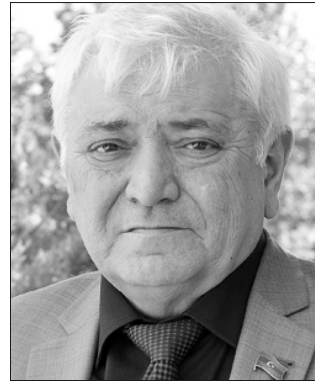
Deputat Aqil Abbas bildirdi ki, Azərbaycanın millət vəkilləri digər ölkələrə nisbətən az məvacib alırlar: (sonxeber.az) "Azərbaycanın millət vəkillərinin aldığı maaş MDB məkanındakı digər respublikalarla müqayisədə xeyli aşağıdır. Hətta Dağıstanın millət vəkilləri belə bizdən çox maaş alır. Digər tərəfdən, bizim maaşımız 2200 manat yox, 1750 manatdır. Nəzərə almaq lazımdır ki, millət vəkilləri tez-tez müxtəlif səfərlərə çıxırlar. Məsələn, mən ayda 3-4 dəfə Ağcabədiyə, Füzuliyə gedirəm. Bütün bunlar isə maliyyə tələb edir. Deputata gerek normal maaş verəsən ki, o da işini görə bilsin".

Dünən isə Aqil Abbas müəllif yazısında öz fikirlərinin də yanlış təqdim olunduğunu yazıb: "Düzdür, mən o biri deputatlardan 60 manat artıq maaş alıram, Əməkdar jurnalist olduğuma görə. Soruşdular bu maaş sizə çatır? Mən də bildirdim ki, mənim üçün fərq etməz, az olar az xərcləyəyəm, çox olar çox xərcləyəyəm və maaşım-dan narazılıq ələmirəm. Görürəm indi saytlar partapart paylaşır ki, Aqil Abbas deyir, deputatların maaşları artırılmalıdır. Vəssalam, söy ki söyəsən. Əvvəla, mən belə bir söz deməmişəm. Sadəcə olaraq, bildirmişəm ki, keçmiş SSRİ məkanında ən az deputat maaşı Azərbaycandadır, hətta Dağıstanda, eləcə də Gürcüstanda

nəmdə hakimiyyət orqanları mühüm addımlar atmalıdırlar. Söhbət ilk növbədə manatın sabitliyini təmin etməklə zədələnmiş iqtisadi-sosial mühitin aktivliyini bərpa etmək, ölkəni tərk edən valyutanın qarşısını almaq və beynəlxalq birjalar-dan asılı qalan hökumət imicindən çıxmağı bacarmaqdır".

böyük işi elə bütçə ilə bağlıdır. Bu məsələlər də hamısı bütçədən keçir. Bir çox ölkələrin parlamentində bütçə prosesi 9 ay, 6 ay, ən pis variantda 3 ay qabaqdan başlayır. Azərbaycanca hələ də 2017-ci ilin büdcəsi müzakirəyə çıxarılmayıb və bir dəne deputat bu müzakirələri tələb etmir. Cə-

Deputatların maaş artımı təklifi niyə qıcıqla qarşılanır?

Aqil Abbas:
"Mənim üçün fərq etməz, az olar az xərcləyəyəm, çox olar çox xərcləyəyəm və maaşım-dan narazılıq ələmirəm"

deputatlar bizdən çox maaş alır".

Deputat Fazil Mustafa maaşından razı qalmasa da, reallığı qəbul edir: "Deputat maaşı məni də qane etmir. Amma buna baxmayaraq əhalinin maaşı, orta gəlir səviyyəsi aşağı olduğuna görə bu məsələni gündəmə gətirmək doğru deyil. Ölkənin ümumi büdcəsində kifayət qədər dirçəliş, artım olarsa bu məsələni qaldırmaq olar".

YAP-çı deputat Aydın Mirzəzadə qaynarinfo.az-a deyib ki, maaşları yüksəkdir, artırılmasına ehtiyac yoxdur: "Bizim məqsədimiz bu gün əhalinin az gəlirli təbəqəsinin maaşının qaldırılmasıdır".

Deputat Zahid Oruc isə "Yeni Müsavat"a öncə bildirdi ki, mövzunun ictimai gündəmə çıxmasına səbəb kimi göstərilən müsahibənin o xarakterdə olmadığı haqda dəqiq məlumatlıdır: "Bununla belə, hakimiyyət orqanları arasında xüsusi yer tutan parlamentin üzvləri ilə bağlı cəmiyyətdəki həssaslıq başadüşüldür. Deputatlar xalq təmsilçiləri kimi qəbul etdikləri qanunların nəticəsində sosial rifah və güclü hüquqi təminatla söykənən millət qarşılarında görməlidirlər. Əgər yoxsulluq şəraitində yaşayan insanlarımız varsa, deməli, həm də biz günahkarıq. Hazırkı zamanın tələbi ölkəmizdə yeni iqtisadi siyasətə keçidi təmin etməkdir. Yüz minlərlə insanın bank sektoru ilə məhkəmə savaşı qaldığı, ölkənin xarici ticarət dövriyyəsinin aşağı düşdüyü və əhalinin gəlirlərinin azaldığı bir dö-

Zahid Oruc:
"Əgər yoxsulluq şəraitində yaşayan insanlarımız varsa, deməli, həm də biz günahkarıq"

Z. Oruc qeyd etdi ki, qısa müddətdə mənfəət tendensiyalarının qarşısını almaq mümkündür: "Çünki yetərli valyuta ehtiyatları ilə xaricdən ixrac olunan böhrana müqavimət göstərilə bilər. Elə olan təqdirdə sırası və təndəşlərimizlə millət vəkilləri arasında yaxşı atmosfer formalaşacaq və həyat şəraitinin yüksəlməsi qədim Romadakı kimi "ağa və rəiyyət" yanaşmalarını ortadan qaldıracaq, yaşayış səviyyələri arasında müntənasibliyə səbəb olacaq. Hər halda, indi dövlətdən narazı olanların parlamenti hədəfə çevirməkdə maraqlı olduğunu nəzərə alaraq, informasiya məkanında baş verənləri diqqət mərkəzində saxlamaq gərəkdir. Çünki ictimai qəzəb saçmağa hədəf kimi göstərilən şəxslər üzərindən aparılan kampaniyada məqsəd sosial-siyasi parçalanmaya nail olaraq hakimiyyət uğrunda bolşevik mübarizəsi aparmaqdır. Əhalinin ehtiyac kəməsinə toqquşma alətinə çevirmək istəyənlərə fürsət vermək olmaz".

İqtisadi Tədqiqatlar Mərkəzinin rəhbəri Qubad İbadoğlu isə "Yeni Müsavat"a bildirdi ki, ölkədə devalvasiya gedirsə, inflyasiya ikerəqəmli ifadə olunursa, bütün əmək haqları, o cümlədən parlament üzvlərinin maaşları indeksləşdirilməlidir: "Ona müvafiq olaraq müəyyən əmsallar tətbiq olunmalıdır ki, yaşayış xərclərinin artımına adekvat olaraq əmək haqqının da artımı davam eləsin. Amma məsələ bundan ibarətdir ki, parlamentdəki deputatların ən

Qubad İbadoğlu:
"Cəmiyyət gözləntilərini deputatlardan ala bilmədiyinə görə onlara qarşı bir aqressiya var"

miyyət də ona görə onların çıxışlarını aqressiya ilə qəbul edir. Bu adamlar öz işlərini görmürlər, işlərində tələbkar deyillər, məsuliyyətlərini dərk etməyiblər - mən təbii ki, bunu hamiyə şamil etməyərəm, söhbət böyük əksəriyyətdən gedir - amma belə məsələlərdə daha aktiv olurlar. Şəxsən mən iqtisadçı kimi fikirləşirəm, nəyə görə ölkənin əsas sənədlərindən biri bu gün müzakirələrdə yoxdur? Hələ də növbəti ille bağlı müzakirələr parlamentdə başlamayıb və heç kəs bundan danışmır? Təbii ki, cəmiyyətin gözləntiləri var və o gözləntiləri deputatlardan ala bilmədiyinə görə onlara qarşı bir aqressiya var".

Q. İbadoğlu cəmiyyətin kəsin tələbatını gəlirlərinin çox aşağı olmasının da bu aqressiyanın təməlinə dayandığını təsdiqlədi: "Şübhəsiz ki, deputatların maaşı orta aylıq əmək haqqından dəfələrlə çoxdur. Söhbət 5-6 dəfədən gedir və kifayət qədər ciddi fərq də cəmiyyəti qıcıqlandırır. İşləyən insanlar da istəyirlər ki, onlar da deputat kimi yüksək əmək haqqı alsınlar. Başqa ölkələrlə müqayisədə deputatların əmək haqqı az olsa da, cəmiyyətdəkilər bu əmək haqqını öz maaşları ilə müqayisə edirlər".

Orta aylıq əmək haqqının 490 manat olduğunu deyən Q. İbadoğlu xatırlatdı ki, əhalinin böyük bir qismi bundan da aşağı məbləğdə əmək haqqı alır: "Xüsusilə də müəllimlər, həkimlər orta aylıq əmək haqqı səviyyəsindən də aşağı əmək haqqı alır".

□ Cavid TURAN

Həbsdəki generalın ailə üzvləri danışdı

“Yeni Müsavat” qəzetinin reportyor qrupu hazırda Gürcüstanın Marneuli rayonunun Alget (övvəlki adı Gorarx-red.) kəndində ezamiyyətədir. Həbsdə olan general Akif Çovdarov bu kənddə doğulub, boya-baş a çatıb. Müxbirlərimiz A.Çovdarovun qohumları, sinif yoldaşları, ailə üzvləri danışdı, onun barəsində məlumat toplayıb. Algetdən hazırlanan reportajın ikinci hissəsini təqdim edirik.

(övvəlki ötən sayımızda)

***

Çovdarovları doğma Gorarx kəndində digərlərindən ayıran bir vacib cəhət, hamı kimi rəncbər deyil, tacir zümrəsindən olmalarıdır. Sovet vaxtları ticarət qadağan edildikdə Çovdarovlar özlərini itirmirlər. Mecbur qalıb rəncbərliyə, əkinçiliyə qayıtmırlar. Üz qoyurlar maarifçiliyə, müəllim sənətinə. Yeni ən çətin anlarda Çovdarovlar düzgün qərar verib, reallıqla barışmağı həmişə bacarıblar. MTN generalı Akif Çovdarovun atası Teymurxan kişi müşkülləri, düyünlü işləri çözüb açan bir şəxs kimi də tanınır öz doğma yurdunda.

Hüməyə Namaz qızı Nəsibova Akif Çovdarovun sinif yoldaşdır, 10 il onunla eyni parta arxasında oturub. Hazırda Teymurxan Çovdarovun adını daşıyan məktəbin 54 müəllimindən biridir. Həmin günləri o, belə xatırlayır:

- Alget çayı, adından da göründüyü kimi, kəndimizdən həmişə özünüylə pay aparıb. Yəni alıb və gedib. Ağacları kökündən qoparıb, qoyun-quzunu, mal-qaranı tələf edib, övladlarımızı dərin sularında boğub batırıb. 1952-ci ilin yazında kəndimizi az qala sel yuyub aparacaqmış. İşə Teymurxan müəllimin qarışmağı çayın arzusunu gözümdə qoyub. Hamı taleyi ilə bənşədiyi bir vaxtda, qollarını çırılmalıya işə girişib. Şagirdlərinə verdiyi “ağacları kəsin, atın çayın axarı qarşısına, sahilləri möhkəmləndirin!” əmri, lap yerinə düşür. Kəndimizi labüd fəlakətdən o vaxt məhz Teymurxan kişinin qətiyyəti qurtarıb. Kəndimizin mərkəzindəki “İmam Əli” məscidi də həmin fəlakətin ağzından geri qayıdır. Yeni Çovdarovlar həmişə ən çətin anlarda düzgün qərar verməklə tanınıblar bu kənddə. Uçurumun ağzından labüdü qurbanları həmişə geri qaytarmağı bacarıblar”.

Məktəbin “Müəllimlər otağı”na yığılmış müəllimlər canlanır. Söhbətə başqaları da qoşulmağa tələsir.

Fizika-riyaziyyat müəllimi Əmiraslan Aslan oğlu Hacıyev deyir ki, Teymurxan müəllimin ailəsində cinayətkar yetişmə bilməzdi: “Gördüyünüz bu məktəb binasının bir qanadını, düz sözümdü, o ele öz şagirdlərinə, əmək təlimi dərsləri zamanı tikdirib. Kənardan kimsəni bu işə cəlb etməyib əsla. Zəhmətkeş insan idi, ailəsində özü kimi zəhmətkeş övladlar böyüyüb. Akifə verilən ittihamların heç birinə inanmıq. O, öz zəhməti ilə gedib o kürsüyə qalxmışdı, eməyi sayəsində general rütbəsinə qədər yüksəlmişdi”.

Dediklərinin ardınca, Əmiraslan kişi əl atıb qoltuq cibindən iki qat bükülmüş köhnə bir sənəd çıxarıb. Eynəyini, sallaq ciblərində bir xeyli axtarıb, səbrimizə imtahana çəkir sanki. Axır, do-

daqlarını yaşayıb başlayır gürcücə yazılmış bu məktubun mənasını danışmağa:

- Marneuli bələdiyyəsi, bizim bu 1 sayılı orta məktəbə mərhum Teymurxan kişinin adını verəndə Akif Çovdarov heç MTN-də işləmirdi, yadınızda saxlayın. Bu da sənəd. Kor-kor, gör-gör. Diqqətlə

doğmaca bacısı. İstintaqa təzyiq bilərəm bütün bu fitnə-fəsadları. Yüzdəyüz! Hadisələr barədə ilk məlumatlar mətbuatı silkələyəndə, bacıyam da, dözmədim, üz tutdum Bakıya, qardaşımın yanına. Dedi, ay qız, yalandı bütün bunlar. Görmürsənmi işimin bəşindəyam, yad yerde yox, öz ka-

götürülmüş adama aclığı necə bilirlər, başa düşmürəm. Akifin öd kisəsi də yoxdu... Kəşib götürüblər. Ürəyini də bir başqasınınki ilə əvəzləyiblər. Bunu da bilin! Qan-damar sistemi də, Almaniyada büsbütün dəyişdirilib... Nəvələrinə yalandan deyirik, bəsbaba Almaniyaya müalicəyə ge-

Akif Çovdarovun bacılarından səs-küylü

açıqlamalar - “yalandı, fitnə-fəsaddı”

Qənirə Çovdarova: “Nəvələrinə deyirik ki, babanız Almaniyaya müalicəyə gedib”; “Akifin təkçə mədəsi, öd kisəsi çıxarılmayıb, onun ürəyi də başqasınınındı”

Fəridə Çovdarova: “Anam deyəndə ki, Akif, bu toyuğu kəs, deyərdi mən qan tökə bilmərəm, nisgilli söhbətlər eşidəndə, gözləri dolardı onun”

bxinin bu sənədə.

Sənəd Əmiraslan müəllimin ovucları arasında tam açılıb geniş ictimaiyyətin diqqətinə çatdırılınca aləm bir-birinə deyir.

- Görürsünüz! Bakıda ictimaiyyəti aldadırlar. Çovdarovlar həmişə öz xeyirxahlıqları ilə tanınıblar kəndimizdə. Bir vaxt məktəb ətrafını su basmışdı. Yola düzdüyümüz daşların üstü ilə yazıq uşaqlarımızın dərse gedib-gəlmələri zarafat gəlməsin indi sizə. Çovdarovlar bunu da həll edə bilərdilər biziçün. Arx çəkib o suları bu bi-

nadan uzaqlaşdırdılar. Yaddan çıxarmı bütün bunlar, həəə, özünüzdüşünün?”

Qəfil hamının səsi xırp kəsilib öz-özünə. Araya çökmüş dərin sükut pozmağa ön sırada oturmuş ancaq bir qadının gücü çatır.

- Mən biologiya müəlliməsi Qənirə Çovdarovayam, Akifin

binetimdəyəm. Get evə, rahat yat”.

Cümləsinin bu yerində Qənirə xanımın gözləri dolur, səsi batır bir an. Söhbətini o, artıq bir başqa səsle davam etməyə məcbur qalır.

- Akif Çovdarov iki dəfə aclıq elan edib, biləsiz! Mədəsi kəsilib

adım. Bəs bir azdan qayıdıb gələcək.

Bacının harayına qarşı sırada oturmuş o biri bacı, Çovdarovların sonbəşiyi Fəridə də hay verməyi özünə borc bilir bu vaxt.

- Qarabağ veteranı olduğumu, yaralandığımı biz ancaq bax bu son zamanlarda eşitdik. Özü barəsində danışmağı sevməzdi qardaşım. Başqalarından həmişə susmağıyla, susqunluğu ilə seçilərdi o. Sənəti bunu belə tələb edirdi axı. Politexnikdən sonra Əhmədliyə radio zavodunda çalışdı qardaşım. Ürəyiyuxa

dib. Bəs bir azdan qayıdıb gələcək.

Rahib adında...boksçuydu...
Düzü, fikrim başqa yerdəydi deyə söhbətin sonrasını indi unutmuşam. Bacılara uzaqdan-uzağa baxdıqca öz-özümə deyirdim - “Tələsdirmə burdakıları. Görürsən ortada bir şübhəli boksçunun da adı çəkildi. Yadda saxla bu adı. Öyrən niyə görə Akifə kino qəhrəmanı Tarzanın ləqəbini veriblər vaxtı ilə. Kim verib? Niyə verib?”

Bacıları dinlədikcə bir məsələni aydınlaşdırırdıq özümüz üçün. Akif Çovdarovun məlum bioqrafiasında izah olunmaz boşluqlar var. Əvvəla, gözüyəşli bacıların bu Tarzan adından, deyəsən, qətiyyətlə xəbərləri yox imiş. İkincisi, bacılar Politexniki bitirmiş Akif Çovdarov barəsində danışirlar indi burda. Rostov Ali Mili Akademiyasının məzunu Akif Çovdarova isə həəə, belə de... bacılar, deyəsən, hələ tanış deyillər...

“Müəllimlər otağı”nda hamı ondan danışmağı özünə borc bilir sanki. Əhəd Abbasov mətbuatda yazılanlardan narazılığını dilə gətirir: “Götürüb yazır ki, Akif

məşğul olub. Çovdarovların nəslində qəssab olmayıb. Bunu bütün el-oba bilir”.

Cavansir İsmayilov da bu mövzunun ortaya atılmasından narazıdır. Deyir ki, Teymurxan Çovdarovun pedaqoji fəaliyyətinə görə onu dəfələrlə Gürcüstan Təhsil Nazirliyi mükafatlandırır: “Akif Çovdarov Teymurxan müəllimin oğludur. Heyatında qazandıqları da atasının düzgün tərbiyəsi, istiqamət verməsi ilə baş tutub. Kimsə onun adını qaralamağa çalışmasın”.

Humayə Namaz qızı Nəsibova 10 il Akif Çovdarovla eyni partanı bölüşüb. Deyir ki, sinif yoldaşı haqda bu gün qəzetlərdə, saytlarda, TV-lərdə yazılanlar həqiqət ola bilməz:

- Məktəb direktorunun, özü də o cür direktorun övladı heç kilməyə qarşı bir haqsızlıq edərdimi? Özünüz düşünün, mümkün olası deyil axı bu iş.

Humayə xanım bizi sinifdəvət edir. Bir vaxt Akiflə bölüşdüüyü parta arxasında, birinci sırada, müəllimlə üz bəzüt oturub mənə Akif qardaşım. İctimaiyyəti olub. Özünə qapanmayıb heç vaxt. Özünü bir an Akifin yerində hiss et. Gör belə yerde 10 il əyləşən şagird cinayət-filan edərdimi heç? Mümkün deyil.

Sınıf otağını buraxıb, aşağıdakı məktəb həyətinə enirik. Həyətdə Azərbaycan və Gürcüstan bayraqları yan-yanı dalğalanır. Həmçinin SOCAR bayrağı da bu sıradadır. Ötən il SOCAR Algetdəki “Həzrət Əli” məscidini əsaslı təmir etdirib. Amma ustalar bir səhvə yol verib. Məscidin qədim günbəzini malalayıb, tarixiliyini ört-basdır edib. Bize isə bu kənddə məhz qədimliyi qorumaq, onu başqalarına göstərmək lazımdır...

Ümid edirik ki, tezliklə həm də bu səhv aradan qalxar.

Hələlik isə Alget sakinlərinin bizə verdikləri şikayət məktublarını çantalarına qoyub, Bakıya gədən kənd yoluna çıxırıq.

□ **Hamid HERİSCİ,**
□ **Elşən BALAXANLI**

Azərbaycanı dirçəlməyə qoymayan səbəblər...

Qabil Hüseynli:
“İtkilərimiz də var, uğurlarımız da”

Mehriban Vəzir:
“...Müstəqilliyini qazanan xalq yoruldu”

Azərbaycan bugünlərdə 17 noyabr Milli Dirçəliş Gününün 28 illiyini qeyd etdi. Bu günlə bağlı istər sosial şəbəkələr, istərsə də mətbuat səhifələrində gileyli mövqelərə də rast gəlinir. Bu cür düşüncələr də var ki, milli azadlıq hərəkatının sonunda müstəqillik qazansa da, müstəqil olduqdan sonra xalq gerçəkdən dirçələ bilmədi. Xüsusilə sosial problemlər mənəşində boğulan insanlar bu fikirdədir. Eyni zamanda Azərbaycanın bir qrup məmur-oligarxın korrupsiya əməlləri nəticəsində inkişafdan qaldığını bildirenlər də var. Buna sübut kimi isə MTN işi üzrə istintaqın gedişində Eldar Mahmudov, Akif Çovdarov, Əli Abbasov və digərlərinin üst-üstə milyardlarla xalq vəsaitini illər ərzində mənimsəməsi və buna göz yumulması, nəticədə xalqın çətin duruma düşməsi göstərilir...

Ölkə müxalifətinin VHP qərargahında Milli Dirçəliş Günü ilə bağlı keçirdiyi tədbirdə də əsas fikirlər bunun üzərində quruldu. Çıxış edənlər əksər sahələrdə problemlər yaşadığımızdan, müstəqillikdən sonra torpaqlarımızın bir hissəsinin işğal edilməsindən sonra və mövcud durumdan gileyəndilər. Problemin köklərini hər kəs bir yerdə axtarır, lakin ortaq məxrəcə gəlmək olmur.

Politoloq Qabil Hüseynli ictimaiyyət arasında gəzən belə fikirlərlə razı deyil: “İqtisadi sahədə inkişaf var. Regionun lider dövlətiyik. Əhalinin maddi rifah səviyyəsi də əvvəlki illərə nisbətən yüksəkdir. Yeni dirçəliş var. Ola bilsin ki, arzu etdiyimiz səviyyəyə gəlib çatmamışıq. Mənəvi sahədə dirçəlişin problemləri ola bilər. Amma iqtisadi-siyasi səviyyədə Gürcüstan və Ermənistandan öndəyik, postsosvet məkanının qabaqcıl ölkələrindən biriyik. Son Milli Dirçəliş Günündə Azərbaycan iqtisadiyyatında dirçəliş var və bunu dirçəliş kimi də qəbul etmək lazımdır. İtkilərimiz var, bunlar danılmazdır. Dağlıq Qarabağı itirmişik, müharibədə uduzmuşuq. Amma son dövrlərdə ordu quruculuğu sahəsində ciddi irəliləyişlər var. 2-5 aprel savaşı bunu açıq şəkildə göstərdi. Bölgədə yaranmış şərait, Rusiyanın kobud müdaxiləsi problemin həllinə mane olur. İtkilərimiz də var, uğurlarımız da. Bunların hansının daha çox olduğunu söyləmək bir qədər çətinidir. Amma hər halda, Azərbaycan inkişaf yolundadır. Azərbaycan inkişafın müxtəlif yollarını seçib və hər sahədə də xüsusi diqqət ayrılır. Burada demokratiya da, demokratik inkişaf modeli də, çoxpartiyalı sistem də var. Amma bunların hamısının yetkin səviyyədə olduğunu söyləmək bir qədər çətinidir. Bunların hər birində bəzi nöqsanlar var. Azərbaycanın seçdiyi inkişaf yolu dünya xalqlarının getdiyi yoldur. Bunun sırf bizə aid olan özünəməxsus halları da var”.

Yazıçı-publisist Mehriban Vəzir bir qədər fərqli danışdı: “Əsas olan odur ki, düşmən bizdən güclüdü. Azərbaycanı işğal edən və 200 il əsarətdə saxlayan imperiya hələ də güclüdür. Hələ də bu imperiya Qafqaza sahib olmaq iddiasındadır. Bunu həyata keçirmək üçün addım-addım irəliləyir. Bir də sanki milyonlarla ayağa qalxıb, öz müstəqilliyini qazanan xalq yoruldu. Azadlığı əldə etmək bir mühüm məsələdir, onu qoruyub saxlamaq ikinci mühüm məsələdir. Azərbaycan xalqı azadlığını qoruyub saxlamaq uğrunda mübarizəsini davam etdirə bilmədi. Bunun obyektiv və subyektiv səbəbləri var. Həm cəmiyyətdə, həm də idarəetmədə səhvlər oldu. Bu gün belə fikirlərin ayaq açdığı yeriməsinin, müstəqilliyin dirçəliş gətirməməsinin başlıca səbəbləri bunlardır. Azadlığı qorumaq onu qazanmaq qədər vacib məsələdir, xalq və dövlət üçün. Biz bunun mahiyyətini bilmədik və ona görə də ona sahib ola bilmədik”.

□ Cavansir ABBASLI

“Rabitə işi” üzrə həbs edilən yüksək vəzifəli şəxslərin cinayət işi üzrə istintaq ifadələrində yeni detallar üzə çıxır. Başda sabiq nazir Əli Abbasov olmaqla, nazirliyin aparat rəhbəri olmuş Vidadi Zeynalov, nazir müavinləri və digər vəzifəli şəxslərin ifadələrindən görünür ki, məmurlar nazirlikdə rabitə işi ilə deyil, “yüksək mənimsəmə texnologiyalarından” istifadə edərək öz ciblərini doldurmaqla məşğul olublar. Elə sabiq nazir özü deyib ki, onun aylıq xərcləri 200-300 min manat olub...

Hazırda həbsdə olan sabiq məmurların işi üzrə istintaq materiallarında diqqət çəkən məqamlardan biri “AzIntelecom” MMC və “Cartburg Networks corp” şirkəti ilə bağlıdır.

Sirli “Cartburg Networks corp” şirkəti...

Dövlət büdcəsindən yayınırılan milyonların nazirlik işçilərinin və digər vəzifəli şəxslərin cibinə necə axması istintaq zamanı şahid qismində dindirilən “AzIntelecom” MMC-nin direktoru Cəlil Cəfərovun dediklərindən də aydın olur.

C.Cəfərov 2004-cü ilin aprel ayında Əli Abbasovun əmri ilə nazirliyin strukturuna daxil olan Beynəlxalq Əlaqələr və Hesablama Mərkəzinin direktoru təyin edilib. 2015-ci ilin əvvəllərində həmin mərkəzin bazasında “AzIntelecom” MMC yaradılıb. O, MMC-nin direktoru vəzifəsinə təyin edilib.

“AzIntelecom” MMC əsasən telefon trafikinin beynəlxalq istiqamətlərə daşınması, ötürülməsi və qəbul olunması ilə məşğul olub.

C.Cəfərov deyib ki, bu mərkəzin yaradılması informasiya texnologiyaları sahəsində yenilik olmaqla rabitə və digər sahələri əlavə xərclərdən azad olmaq məqsədi daşıyıb.

Beynəlxalq trafikə daşınmasında 2013-cü il tarixdə “Cartburg” şirkəti ilə nazirliyin Beynəlxalq Əlaqələr və Hesablama Mərkəzi arasında beynəlxalq telefon trafiki mübadiləsinin təşkil edilməsi və əməkdaşlıq haqqında müqavilə bağlanıb. Müqavilənin şərtlərinə əsasən tərəflər keyfiyyət göstəriciləri təmin olunmaqla və hər hansı qeyri-qanuni rabitə xidmətləri istisna olunması şərti ilə Azərbaycanla dünya ölkələri arasında beynəlxalq telefon trafiki mübadiləsinin təşkil edilməsi və İKT sahəsində əməkdaşlıq haqqında razılığa gəliblər.

Müqavilə “Cartburg Networks corp” şirkətinin direktoru M.Efrosini arasında imzalanıb. Bu müqavilə sabiq nazir Əli Abbasovun göstərişi ilə imzalanıb.

Nazir oğlunun şirkəti ilə müqavilə bağlanmasının səbəbi

C.Cəfərov ifadəsində deyib ki, həmin şirkətlə müqavilə bağlanılmasına səbəb MTN ilə birgə fəaliyyət göstərməklə qeyri-qanuni yollarla, “simboks” və digər avadanlıqlar vasitəsilə respublikaya daşınan beynəlxalq qaydalara uyğun olmayan beynəlxalq trafikini almaq, həmçinin rəsmi kanallarla trafikini yönləndirilməsini təşkil etmək olub.

Şirkətlə bağlanmış müqavilədən gözlənilən əsas nəticə, yəni ümumi trafikə tam həcmiyyənin artması əldə olunmayıb.

Eldar Mahmudovun oğlunun şirkətinin mənimlədiyi milyonlar istintaq ifadələrindən seçmələr

Anar Mahmudovun “Cartburg Networks corp” şirkətinin şok maxinasiyaları üzə çıxdı

Vidadi Zeynalova aylıq 300 min dollar çatırmış

C.Cəfərov qeyd edib ki, şirkətin rəsmi rəhbəri sənədlər üzrə M.Efrosini olsa da, onun fəaliyyətinə faktiki rəhbərlik edən şəxs kimi Ayaz Kərimovu tanıyırıb. O bildirib ki, Ayaz Kərimov sabiq nazir Eldar Mahmudovun oğlunun yaxın dostudur.

Məlumatla görə, Eldar Mahmudovun oğlu Anar Mahmudovun dəstəyi ilə dostu Ayaz Kərimov həmin şirkətə rəhbərlik edib.

Şahid söyləyib ki, “Cartburg” şirkəti özünün əldə etdiyi gəlirlərdən asılı olaraq aylıq kimi hər ay nazirliyin aparat rəhbəri Vidadi Zeynalova pul verib. Həmin məbləğin miqdarı 300.000 dollar ətrafında olub.

Cəlil Cəfərov 50 min maşa “azdır” deyir...
Şahid özünün aylıq əmək haqqının 50 min manat olduğunu deyib. O, 21 ay maş aldığına söyləyib. MMC-nin digər işçilərinin ümumi aylıq əmək haqqı isə 29 min manat olub.

İstintaq zamanı toplanmış ilkin sənədlərə əsasən müəy-

şu halda, faktiki olaraq Vidadi Zeynalova məxsus “P.L.Z.” MMC ilə müqavilə imzalayıblar.

Bu məqsədlə də “P.L.Z.” MMC-yə 203 min manata yaxın vəsait ödənilib.

Cəlil Cəfərov irəli sürülən itihamlarla özünü təqsirli bilməyib. O deyib ki, “Cartburg” şirkəti ilə müqavilə sabiq nazir Əli Abbasovun göstərişi ilə bağlanıb.

Onun sözlərinə görə, qiymətlərə, trafikə aylıq həcminə

və keyfiyyətinə daim Əli Abbasov nəzarət edib. C.Cəfərov nazirə digər beynəlxalq operatorlarla əməkdaşlıq edildiyi üçün “Cartburg” la əməkdaşlıq etməməyi də təklif edib. Lakin Ə.Abbasov onun bu təklifi ilə razılaşmayıb.

Əli Abbasov MTN-lə əlaqəli olan şirkətlə əməkdaşlıqda niyə maraqlı olub?

Ə.Abbasov ona trafik həcmiyyənin sürətlə aşağı düşməsinin qarşısının alınması, eyni zamanda kibercinayətkarlığın qarşısının alınması üçün MTN-in böyük dəstəyi və köməkliliyi lazım olduğunu, buna görə MTN-lə əlaqəli olan “Cartburg” şirkəti ilə müqavilə bağlanmasının zəruri olduğunu deyib.

Qeyd edək ki, C.Cəfərov “AzIntelecom” MMC-nin rəhbəri olmaqdan əlavə “Rabitə” voleybol klubunun rəhbəri də olub. O, istintaqa ifadəsində qeyd edib ki, rabitə sahəsində mütəxəssis kimi ona verilən aylıq 50.000 manat məbləğ... əməyi müqabilində az olub.

C.Cəfərov deyib ki, digər operatorlar ona daha yüksək, hətta ikiqat əmək haqqı ilə iş təklif etsələr də, bu təklifləri rədd edib həmişə dövlət üçün xidmət göstərməyi üstün bilib.

C.Cəfərov “Cartburg” və “P.L.Z.” şirkətləri ilə əməkdaşlığı rəhbərliyin göstərişi ilə etdiyini söyləyib. Yeni rəhbərliyin göstərişlərinə qarşı çıxmaq, göstərişləri icra etməmək və ya göstərilən şirkətlərlə deyil özbaşına başqa şirkətlərlə müqavilə bağlamaq və əməkdaşlıq etmək səlahiyyəti olmayıb.

Qeyd etmək yerinə düşər ki, sabiq nazirlər Eldar Mahmudov və Əli Abbasov yaxın dostluq münasibətində olublar. Əli Abbasov həmişə Eldar Mahmudovun yaxın adamı kimi bilinib. Elə bunun nəticəsi olaraq da Eldar Mahmudov vəzifədən uzaqlaşdırılan kimi, Əli Abbasov da postu ilə vidalaşmalı oldu.

□ İlkin MURADOV

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında
Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına
Dövlət Dəstəyi Fondu

KİVDF

www.kivdf.gov.az

Ermənistan-Azərbaycan,
Dağlıq Qarabağ münaqişəsi haqqında
həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması,
Azərbaycanın ədalətli mövqeyinin müdafiə edilməsi

Azərbaycanın müstəqillik tarixində keçirdiyi ən böyük, möhtəşəm hərbi təlimlər başa çatdı. Bu manevrlər sözsüz ki, ən əvvəl işğalçı Ermənistanı növbəti və daha sanballı özələ nümayişi, iradə nümayişi idi. Təcavüzkar bir daha xəbərdarlıq idi ki, nəhayət, ağılına başına yığsın və işğal rejimini sonsuzadək uzatmağa, bəzi hiymədarlarına ümid eləməsin.

Azərbaycanın son hərbi təlimlərlə minimum hədəflərə çatdığını söyləmək olar. Ermənistan prezidenti Serj Sərkisyanın "RIA-Novosti"yə müsahibəsindən də görüldüyü kimi, düşmən tərəf böyük müharibədən qorxur, Azərbaycanla silahlanma yarışında şansının olmadığını bilir və bu üzdən əsas ümidini Rusiyaya, onun "balans siyasəti"ne, hərbi dəstəyinə bağlayıb.

Rusiya isə belə görünür, Dağlıq Qarabağ konfliktinin ədalətli həllini yaxınlaşdırmaq niyyətində deyil və həmişə olduğu kimi, öz maraqlarına hesablanmış ənənəvi məkrli oyununu davam etdirir. Bu oyunun qayəsində isə Moskvanın özünü Azərbaycan və Ermənistanla dost-tərəfdaş kimi göstərərək, altıdan-altıdan münaqişənin həllini engəlləmək, iki ölkəni lazım bildiyi qədər öz siyasi-hərbi təsir dairəsində saxlamaq dayanır.

*****

"Moskva Dağlıq Qarabağ münaqişəsindən Azərbaycan və Ermənistan arasında balans yaratmaq vasitəsi kimi istifadə edir". Bu bərdə ABŞ-ın kölgə kəşfiyyatı sayılan "Stratfor" Araşdırmalar Mərkəzinin "Rusiya üçün bəzi münaqişələr həmişəkindən daha soyuqdur" başlıqlı yazısında deyilir. Yazıda postsovet məkanında hələ də davam edən münaqişələrdən bəhs edilir.

"Bu münaqişələr əsasən etnik və mədəni azlıqların məskunlaşdığı ərazilərdə baş verib. Sovet ölkələri üzərində Moskvanın nəzarəti zəiflədikdən sonra bu ərazilərdə gərginlik artdı, silahlı münaqişələr baş verdi. SSRİ dağıldıqda

sonra isə yeni postsovet ölkələrinin nəzarətindən kənarında de-fakto dövlətlər yarandı", - məqalədə deyilir.

Yazıda həmçinin Rusiyanın Cənubi Osetiya, Abxaziya, Ukrayna, Dnestryanı kimi münaqişələrdən fərqli olaraq Dağlıq Qarabağ münaqişəsindən istifadəsinin bir qədər mürəkkəb olduğu qeyd olunur: "Çünki bu ölkənin münaqişə zonasında birbaşa hərbi fəaliyyəti yoxdur. Moskva bu münaqişədən Azərbaycan və Ermənistan arasında balans yaratmaq vasitəsi kimi istifadə edir və Qafqazda hakim xarici güc olaraq qalır. Ermənistanın Moskva ilə strateji müttəfiq olmasına və Azərbaycanın daha çox balanslı xarici siyasət yürütməsinə baxmayaraq, Rusiya hər iki ölkəyə onlardan birinin digərinə qarşı daha gözüaçıq dayanması və təhlükəsizlik ehtiyacları baxımından Rusiyadan asılı olması üçün silah satır".

O da bildirilir ki, Moskva ilə Qərb arasında ziddiyyət münaqişə zonalarında təhlükəsizlik durumunu daha dinamik edir: "Aprel ayında Dağlıq Qarabağda eskalasiya baş verdi, yüzlərlə insan öldü, yaralandı və ya itkin düşdü. Moskva və Qərbin bu keçmiş sovet periferiyasında təsirini artırmaqla bağlı yarış bu ərazilərdə və onun yaxınlığında təhlükəsizliklə bağlı vəziyyəti daha da qeyri-stabil edə bilər".

*****

Bu, doğrudan da belədir. Rusiya-ABŞ (Qərb) rəqabətinin güclənməsi Qarabağ ixtilafının həlli yolunda son zamanlar əlavə engəllər yaradıb. Bu engəllər ATƏT-in Minsk Qrupu həmsədrlərinin onsuz da səmərəsiz olan fəaliyyətinin

Qarabağa dair "3+2"

formatı... nəyi dəyişəcək?

Minsk Qrupunun turist həmsədrləri ilin son akkordunu nazirlərin formal təması ilə vurmaq istəyirlər; **amerikalı keçmiş həmsədr**: "Tramp sülh haqda ciddi fikirləşsə, münaqişənin nizamlanmasında irəliləyiş mümkündür..."

də də özünü göstərməkdədir. Belə ki, prezidentlərin iyun Sankt-Peterburq görüşündən sonra analoji təması təşkil etmək yönündə vasitəçilərin göstərdiyi səylər fiasko olub. İlin sonunadək isə olsa-olsa, Azərbaycan və Ermənistan xarici işlər nazirlərinin həmsədrlərlə birgə görüşü reallaşa bilər.

Yeri gəlmişkən, Azərbaycanın xarici işlər naziri Elmar Məmmədov Fransaya işgüzar səfəri çərçivəsində noyabrın 17-də Fransanın xarici işlər və beynəlxalq inkişaf naziri Jan-Mark Eyro ilə görüşüb. XİN-in mətbuat xidmətindən verilən məlumata görə, görüş zamanı tərəflər Azərbaycan və Fransa arasında siyasi, iqtisadi, mədəniyyət və təhsil sahələrində ikitərəfli əlaqələrin indiki durumu və perspektivləri, o cümlədən son zamanlar sürətlə inkişaf edən regionlararası əməkdaşlıq məsələlərini müzakirə ediblər və Azərbaycan-Fransa münasibətlərinin bütünlükdə müsbət və davamlı şəkildə inkişaf etməsindən məmnunluq ifadə edib-

lər. Nazirlər həmçinin Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli və danışıqlar prosesinin perspektivləri ətrafında fikir mübadiləsi aparıblar. Onlar münaqişənin tezliklə siyasi həllinə nail olunması məqsədilə danışıqlar prosesinin məntiqli və nəticəyə yönəlməsi əsasında davam etdirilməsinin vacibliyini təsdiq ediblər.

Bu xüsusda Elmar Məmmədov fransalı həmkarı tərəfindən irəli sürülmüş, dekabrın 8-də Hamburqda keçiriləcək ATƏT-in nazirlər toplantısı çərçivəsində xarici işlər nazirləri səviyyəsində "3+2" formatında görüşün keçirilməsi təklifini qəbul etdiyini bildirib. Səfər əsnasında Məmmədov Fransanın ATƏT-in Minsk Qrupundakı yeni həmsədr səfir Stefan Viskonti ilə ayrıca görüş keçirib.

Ancaq nazirlərin həmsədrlərlə "3+2" formatında görüşü nəyi dəyişəcək, əgər prezidentlərin bu formatda görüşü belə, heç olmasa hansısa ortaq bəyannamənin qəbulu

ilə yekunlaşa bilməz? Əlbəttə ki, sual ritorikdir. Belə görünür, Minsk Qrupunun turist həmsədrləri ilin son akkordunu nəylə vurmaq istəyiblər və bu da XİN başçıların onlarla formal təması şəklində olacaq.

*****

Beləcə, Qarabağ münaqişəsinin hıllində daha bir qiymətli il itirilmiş oldu. Maraqlıdır ki, ekspertlərin təzə ilə bağlı da gözləntiləri nikbin deyil. Minsk Qrupunun ABŞ-dan sabiq həmsədr, Birləşmiş Ştatların ölkəmizdəki keçmiş səfiri Metyu Brayza da optimist deyil.

"Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həll prosesinin necə inkişaf edəcəyini Allah da bilmir, mən necə bilərəm?" Bu sözləri eks-diplomat sülh danışıqlarının perspektivini şərh edərkən deyib. Onun sözlərinə görə, ABŞ-ın yeni prezidenti Donald Tramp sülh haqqında ciddi fikirləşsə, Qarabağ münaqişəsinin nizamlanması yönündə irəliləyişə nail olmaq mümkündür. "Lakin biz bilmirik yeni presi-

dentin başında nə var və o nə düşünür", - deyər Brayza qeyd edib.

"Prezidentlər və xarici işlər nazirlər görüşmədikləri halda münaqişə dinc yolla həll oluna bilməz". Bunu da keçmiş səfir söyləyib. O, Rusiya prezidenti Vladimir Putinin Rusiya və Ermənistan qoşunlarının birləşmiş qruplaşmasının yaradılması haqqında sazişi təsdiqləməsinə də münasibət bildirib (APA). Brayza Minsk Qrupunun həmsədr kimi Rusiyanın bu addımı necə atdığını anlamadığını deyib. Onun sözlərinə görə, Putin Qarabağ münaqişəsinin həllində Rusiyanın əsas iştirakçı olduğunu sübut etmək istəyirsə, belə addımlar atmamalıdır. Sabiq diplomat onu da qeyd edib ki, hər iki tərəf - Azərbaycan və Ermənistan danışıqlar masası arxasına qayıdıb, müzakirələr aparmalıdır.

Ancaq bu müzakirələr nəyi dəyişəcək, əgər Ermənistan Rusiyaya arxalanıb öz cəzasızlığına əmin olmaqda davam edəcəksə və maksimalist tələblərindən geri durmayacaq

SSRİ-ni dağıdanlardan biri ilə söhbət

Samir SARI

Dünən işə gələndə SSRİ-ni dağıdanlardan biri ilə yol yoldaşı oldum, xeyli söhbət etdik. Yox, söhbət Mixail Qorbaçovdan, Leonid Kravçukdan və Stanslav Şuşkeviçdən getmir. Düzdür, SSRİ-nin dağıdılmasında ən çox bu adamların adı hallanır, amma mənim yol yoldaşım bir eloğludur, hazırda eyni məhəllədə yaşayırıq. Fəhlə adamdır, yük avtomobillərindən yük boşaldır, ya da yükləyir. Onunla vaxtaşırı yol yoldaşı oluruq.

Dünən səhər də salamlayıb yola rəvan olduq. Hava çox soyuq olduğuna görə söhbət binalara istiliyin verilməsi üzərindən başladı. Qonşum dedi ki, bunlar sovet vaxtı tikilən binalardır, divar panelləri küncərdə əyri-üyrüdür, ha təmir edirsən, yenə divarlar nəmlənir. Dedim, elə olmağına elədir, amma möhkəm binalardır, o vaxt zəlzələ olanda yaxşı tab gətirdi, görünür, bu binaları tikənlər sement-filan işlədiblər.

Belə deyəndə həmsöhbətim qımsıdı və dedi: "Mən sovet vaxtı tikinti trestinin beton zavodunda betonqarırdıran olmuşam".

Zarafatla dedim ki, sizin vaxtınızda indiki kimi olmazdı, yəqin ki, daha keyfiyyətli iş görürdünüz. Eloğlu güldü və söhbətə başladı: "Vallah, biz indikilərdən də betər idik. 250 kilo vurmali olduğumuz halda 100 kilo sement vururduq. Bir sex reismiz vardı, gəlirdi, dururdu, başımın üstündə, deyirdi, 100-lük düyməni bas. Deyirdim, qorxuram, bizi tutacaqlar. Deyirdi, sənün işin yoxdur, bas. Basmayanda, düyməni özü basırdı. Bir dəfə lap az vurmuşduq, plitələr də yaxşı qurumamışdı, kran qarmağına ilişdirib paneli qaldırmaq istəyəndə qarmaq çıxdı, beton ovulub töküldü. Günahı atdıq istixanana gecə işləməsinin üstünə, birtəhər aradan çıxdıq".

"Yaşın ki, işləmədiyiniz sementi satırdınız" - bu mənim özümə də olduqca sadələh görünən sualım idi. Eloğlu təsdiqlədi: "Hə, mühəndislər, sex reisləri satırdılar. Mənə də bahalı pivə, yaxşı yemək-icmək alırdılar, hərdən 3-5 manat da verirdilər. Təkcə sementi satırdıq ki... Daş da satırdıq, armatur da, üzülük daşlar da. Əlimizə nə keçsə... Kimin imkanı vardsa, hamı satırdı, dartıb-dağıdırdılar".

Eloğlunun sözlərindən aydın oldu ki, sovet vaxtı tikintidə olan pul və mənimsəmə halları, yəni "yeyinti" heç bir sahədə olmayıb. Tikinti trestlərinin reisləri milyonçu sayılırmışlar və rayonların ən nüfuzlu adamları olmuş və yeyinti işlərinə birbaşa özləri baxmış. Ona görə də bəzən iki ilə təhvil verilmiş obyekt 5-6 ilə belə başa gəlmirmiş. Hər dəfə tikintiyə ayrılan pulları basıb yeyirmişlər, sonra yeni büdcə ayrılmış, o da yeyilmiş, axırda layihə rəhbərini dəyişdirir, yığıqlarının da çoxunu əlindən almışlar.

"1987-dən sonra kiçik müəssisə yaratmaq dəb oldu. Mənim də kiçik müəssisəm vardı. Gedirdik, iri müəssisələrə, mühasiblərlə anlaşırdıq, hesabımıza pul köçürtdürürdük, sonra nağdlaşdırıb bölürdük. Elə olurdu ki, bankda sovxoz- kolxozların, məktəblərin, xəstəxanaların kassirləri oturub gözləyirdilər, amma biz pul çıxarırdıq. Hətta ayda 3 dəfə pul çıxardığımız olurdu", - eloğlu söhbət etməkdəydi.

Arada onu keçmiş xiffət hissi basmarlayıb altına aldı, kövrəlmiş şəkildə dedi: "Hayıf, gözəl dövlət idi SSRİ. Bəy kefində dolanırdıq. Hələ mən fəhlə adam idim, amma qaçqın düşəndə sarı bazar kulokları olurdu ha, onunla dolu pul gətirmişdim Bakıya. Ağılım olmadı, iki banderolu ilə "Nərimanov"da üçotaqlı ev ala bilərdim, almadım ki, qayıdıb iş görə-cəm. Sonra gördüm xərcləni, qurtarı, indiki evimi aldım. Allah Qorbaçovun evini yıxsın, gül kimi dövləti dağıtdı, qoydu bizi yaman günə".

Sağollaşmış ayrılmağımıza bir az qalmış dedim ki, eloğlu, Allah Qorbaçovun evini yıxmağına yıxsın, etirazım yoxdur, amma SSRİ-ni təkcə o yıxmadı axı. Sovet fəhləsi bu fikrimlə razılaşdı: "Hə, biri də Yeltsin idi". Amma mən razılaşmadım, gülə-gülə dedim ki, yox, biri də sən olmusan. "Sementi, daşı, qumu, armaturu sata-sata, bank maxinasıyaları edə-edə, hər cür fırıldağa əl ata-ata SSRİ-ni dağıtdınız, indi oturub vaysınırsınız", - dedim.

Eloğlu etiraz etmədi, SSRİ-ni dağıdanlardan biri olmasıyla razılaşdı. Bəlkə də bu, dissidentliyin bir növüdür. Adam dolayısı ilə ölkəmizə müstəqillik qazandırb.

Noyabrın 18-də Ali Məhkəmədə REAL Hərəkatının həbsdəki lideri İlqar Məmmədov və Müsavat başqanının müavini Tofiq Yaqublunun Şəki Apelyasiya Məhkəməsinin qərarından kasasiya şikayətinə baxılıb. Məhkəməyə İ.Məmmədovun özü gətirilməyə də REAL-çılar, bəzi müxalif partiya rəhbərləri və jurnalistlər zala buraxıldılar. Həmçinin bir müddət öncə əfv fərmanı ilə azadlığa buraxılan Tofiq Yaqublu da məhkəmə zalında idi.

Hakim Əli Seyfəliyevin sədrliyi ilə keçirilən prosesdə kasasiya şikayəti təmin olunmadı və aşağı instansiya məhkəməsinin qərarı qüvvədə saxlanıldı.

Prosesdən sonra jurnalistlərə açıqlama verən İ.Məmmədovun vəkili Fuad Ağayev bildirdi ki, qəbul olunmuş məhkəmə qərarları Azərbaycanın ədalət sisteminin göstəricisidir: "Açıq-aşkar ortada olan obyektiv sübutlara qiymət vermək istəməyən, yaxud da tərsinə qiymət verən hakimlərə, məhkəmələrə hansı sözlər ola bilər? Ona görə də biz məcburuq yenə də özümüzü beynəlxalq qurumlara tutaq".

REAL Hərəkatının rəhbərlərindən olan Azər Qasımlı isə söyləyib ki, onsuz da məhkəmədən ədalətli qərar gözləmir-dilər.

Müsavat Partiyasının başqan müavini Tofiq Yaqublu bildirib ki, qərar tam siyasiydir:

Ali Məhkəmə İlqar Məmmədovu həbsdə saxladı

REAL sədrinin çoxdan gözlənilən məhkəməsi baş tutsa da, onun kasasiya şikayəti təmin olunmadı

"Ola bilsin ki, ölkə rəhbərliyinə yanlış məlumatlar verirlər və buna görə də qərar verilir ki, İlqar Məmmədovu həbsdə saxlayın. İlqar bəyden başqa 4 nəfər də bu iş üzrə məhbəs həyatı yaşayır. O da yerli hakimiyyət orqanları ilə problemi olan şəxslərdir. Bundan istifadə edib, onları həbsə salıblar.

Bir yol qalıb, o da Avropa İnsan Haqları Məhkəməsinə müraciət etmək".

İlqar Məmmədovun həyat yoldaşı Vəfa Məmmədova isə bildirib ki, İlqar bəyin özünün bu gün azadlığa çıxacağına ümidi yox idi: "İlqarla 2 gün öncə telefonla danışdım. Özünün

ümidi yox idi və bildirdi ki, xeyirli bir qərar çıxmayacaq. Mən də məhkəməyə çox az ümidlə gəlmişdim. Ümidimiz sadəcə Avropa Məhkəməsinə qalıb. Düzünü deyim ki, məhkəmədən hələ daha pis qərar çıxacağından qorxurduq. Yaxşı ki, Azərbaycanlı məhkəmələrdən canımız qurtardı".

Qeyd edək ki, İ.Məmmədov və T.Yaqublu 2013-cü il yanvar ayının 24-də İsmayılıda baş vermiş kütləvi iğtişaşların təşkilində ittiham olunublar. Şəki Ağır Cinayətlər Məhkəməsinin hökmü ilə İ.Məmmədov 7 il, T.Yaqublu isə 5 il müddətinə azadlıqdan məhrum ediliblər.

Hökmdən narazı qalan təqsirləndirilən şəxslər apelyasiya şikayəti ilə Şəki Apelyasiya Məhkəməsinə müraciət ediblər. Məhkəmə onların apelyasiya şikayətlərini təmin etməyib. Bundan sonra İ.Məmmədov və T.Yaqublu kasasiya şikayəti veriblər. Ali Məhkəmə kasasiya şikayətinə baxaraq işi təkrar baxılması üçün Şəki Apelyasiya Məhkəməsinə göndərib.

Şəki Apelyasiya Məhkəməsi yenidən birinci instansiya məhkəməsinin qərarını qüvvədə saxlayıb. İ.Məmmədov həmin qərardan kasasiya şikayəti verib. Xatırladaq ki, T.Yaqublu bu ilin martında verilən əfv sərəncamı ilə azad olunub.

□ ƏLİ RAİS

Meydan hərəkatının liderlərinin "agent" qalmaqlı bitmir

Nemət Pənahlının hansı ifadəsinə görə Ənvər Əliyev həbs edilib; "Onun üstünə hücum çəkib dedim ki..."

17 noyabr Milli Dirçəliş Günü ilə bağlı meydan hərəkatının liderlərindən olan Ənvər Əliyev "Yeni Müsavat"a verdiyi müsahibədə ciddi ittihamlar səsləndirib. Ə.Əliyev meydan hərəkatının lideri olduğunu bildirərək, o zamankı liderlərin hamısının sovet hakimiyyəti ilə əlaqələrinin olduğunu deyib. Bundan əlavə, o qeyd edib ki, 28 il öncənin məlum hadisələri ilə bağlı həbs edilərkən, meydan hərəkatında iştirak edənlərin hamısı onun üzünə durub və hadisələri onun təşkil etdiyini deyiblər.

Ə.Əliyevin əsas ittihamları meydan hərəkatının digər öncül isimlərindən biri olan Nemət Pənahlı ilə bağlı olub. O, N.Pənahlının 13 dəfə meydan hərəkatı dövründə Azərbaycana rəhbərlik etmiş Əbdürrəhman Vəzirova görüşdüyünü və onun təşəbbüsü ilə meydana yığılan milyonlarla pulun taleyinin necə olduğunu bilmədiyini qeyd edib.

Barəsindəki ittihamlarla bağlı qəzetimizə açıqlamasında N.Pənahlı sətir danışdı: "Onun nə deməsinin əhəmiyyəti yoxdur. O dövrdə mitinqlərin ilk iki gününü həqiqətən də hakimiyyət təşkil etmişdi və onun da təşkilatçısı Ənvər Əliyev idi. O, Fətulla Hüseynov və Fuad Musayevin tapşırıqlarını icra edirdi. Ona görə çalışdıq ki, mitinqləri dağıdaq. 17 noyabr mitinqi yeganə mitinqdir ki, onun təşkilatçılığında iştirak etməmişəm. Hakimiyyət nümayəndələrinin heç bir müqaviməti olmadan meydana gəlmiş.

şik. Ənvər Əliyev o zaman çıxış etdi ki, şəhər rəhbərliyi ilə danışmışıq oturaq aksiya keçirək, yemək, paltar verəcək, kişilikləri çatsa pulsuz verəcəklər, çatmasa pul yığıb özümüz alacağıq. Onun bu çıxışlarından şübhələndik. Həmin vaxt Sumqayıt hadisələri baş vermişdi. Planlar qurulurdu ki, bu hərəkatı qan içində beşiyində boğsunlar. Ona görə də Məhəmməd Hatəmi və mən 17-18 noyabrda qərara gəldik ki, dağılışmaq və bir həftədən sonra yenidən toplaşmaq. Onların məqsədini öyrənmək istəyirdik. 18-dən 19-na keçən gecə gördüm Ənvər Əliyev Fətulla Hüseynov və Fuad Musayevin qarşısında hesabat verir ki, təhlükə getdikcə artır, insanlar sel kimi-dir. Tələb edirdi ki, onu 360 manat cərimə etsinlər və bu yolla məsuliyyətdən azad olsun. Amma onlar da Ənvər Əliyevə təkid edirdilər ki, bu mitinqi apar, heç

yərə qaça bilməzsən. Bunları görəndən sonra onun üstünə hücum çəkib dedim ki, xalq hakimiyyətin əli ilə bura yığıb, indi də aradan çıxmaq istəyirsən, sonra da xalq qırılsın?! Ondan sonra mən onu meydandan qovdum, təşəbbüsü ələ aldım. 22 noyabrdan 23-nə keçən gecə bəyan etdim ki, bura milli azadlıq hərəkatıdır".

N.Pənahlı Ə.Əliyevin həbsinə səbəb olan ifadəsindən də söz açdı: "Sonradan biz həbs edildik. Guya mafiya axtarırdılar. Mən o zaman bildirdim ki, nə mafiya axtarırsız, mafiya mənəm, yoxsa Hatəmidir? Onu da bildirdim ki, Azərbaycandakı sovet rəhbərliyi belə bir hadisə təşkil etdi ki, Sumqayıt hadisələrinə bənzər hadisə törətsin. Biz də buna imkan vermədik və qarşısını aldığımızda. Onda Ənvər Əliyevin çıxışından sitat gətirdim, onun konkret üç mitinqi apardı-

ğını və sizə dediklərimi istintaqda da dedim. Söylədim ki, bu şəxs deyib ki, Bakı şəhər rəhbərliyi ilə danışıqlar aparılıb və sizlərə yemək, paltar verəcək. O zaman da Bakı şəhərində rəhbər Fuad Musayev və Fətulla Hüseynov idi. Məlum oldu ki, Ənvər Əliyevin meydanıdakı çıxışlarının hamısı yazılıb, videoçəkilişlər olub. Bizim mafiya onun çıxışını həmin yerdən çıxarıb. Mən bilmədən bu sözü deyəndə onlar tələb etdilər ki, bu çıxış hardadır. Çıxış isə əsas yerdən yoxa çıxarılmışdı. Mənim istintaqdakı bu ifadəmdən sonra həqiqətən onu həbs edildilər. O bizdən 3-4 ay sonra həbs edildi. Açıqı, bilsəydiniz ki, mənim bu sözlərimə görə onu həbs edərlər, heç vaxt bunları deməzdiniz. O zəmandan o mənə qarşı düşmənçilik edir. Onun dediyi 17 noyabr mitinqində təşkilatçı olması ilə bağlı fikirlər tamamilə doğrudur. Biz, sadəcə, dövlətin təşkil etdiyi mitinqi ələ keçirmişik, Ənvər kimi tipləri meydana qovmuşuq, ondan sonra da prosesləri milli azadlıq hərəkatına çevirmişik. Pul yığmaq təxribatı da o ortaya atıb. Hətta 3-4 gün təbliğat aparmışam ki, bura pul gətirməyin. Bunun qarşısını ala bilməyəndən sonra inandıgım şəxslərdən olan Rəsul adlı birisini bu işə cəlb etdim. Yığılan pulların qəpiyinə qədər hesabat verməmişəm. KQB-nin o zamanlar nə qədər pul yığdığına deqiq bilmirəm. Amma KQB və bizim təxmini hesablarımızla görə, orada 10 milyon yaxın pul yığılıb. Sonradan tərməddə olarkən öyrəndim ki, həmin pulları Rəsuldan qapzalayıb alıblar. O puldan 130 min Rəsul KQB-yə verdi. Həbsxanadan çıxandan sonra cəmi oradan məx 3 min manat pul verildi, onun da son qəpiyinə qədər hesab verməmişəm".

□ Cavansir ABBASLI

Bir neçə gündür ki, vətəndaşların, xüsusən də iş adamlarının banklardan və valyutadəyişmə məntəqələrindən dollar ala bilməməsi medianın əsas müzakirə mövzudur. Bəs görəsən, bu sahədə real vəziyyət necədir? Bankların dollar satmamasının səbəbi nədir?

Suallara cavab almaq üçün paytaxtdakı valyutadəyişmə məntəqələrinə və banklara baş çəkdik, müşahidə apardıq. Məlumdur ki, artıq paytaxtın mərkəzində əksər "Exchange"lərin fəaliyyəti bərpa olunub. Lakin bunun valyuta bazarındaki problemlərin həlli baxımından heç bir faydası yoxdur. Onların fəaliyyəti tam leqal şəkildə həyata keçirilmir. Hətta məntəqələrin önündəki məzənnə lövhələrində alış-satış məzənnəsi belə yazılmayıb.

"Neftçilər" metro stansiyası ətrafında yerləşən valyutadəyişmə məntəqələrində müşahidə apardığımız müddətdə məntəqələrdə dollara tələbatın yüksək olduğunun şahidi olduq. Lakin dollar almağa gələnlər kor-peşman geri qayırdılar. Hətta hansı səbəbdən dolayı dollar satmadıqlarına görə valyutadəyişmə məntəqələrində çalışanlarla müştərilər arasında mübahisələr də yaşanırdı. Valyutadəyişmə məntəqəsində də çalışan şəxslə həmsöhbət olduq. Bildirdi ki, onlar fəaliyyətə başlasalar da, dolların satışı yox, yalnız alışı həyata keçirilir.

Banklarda isə vəziyyət daha acınacaqlıdır. "Xalq bank," "Ekspress" Bank kimi iri banklarda dollar satışı birmənalı olaraq dayandırılıb. Banklarda olduğumuz zaman onlarla insanın dollar almaq üçün müraciət etdiyinin şahidi olduq. Lakin hamı "yoxdur" sözünü eşidib, geri qayırdı.

Onu da qeyd edək ki, bankların bu formada fəaliyyət

Banklar vətəndaşları aldadır - dolları alıb niyə satmırlar?

Şikayətçi: "Məzənnə lövhəsindəki fırladaqlarla bizi cəlb edirlər, amma..."

göstərməsi, dollar alıb-satması əhalinin banklardan narazılığını daha da artırır. Hətta tez-tez müştərilərlə bank işçiləri arasında yaşanan mübahisələrin şahidi olurduq.

Problemini musavat.com-un əməkdaşına danışan müştəri bildirdi ki, banklar həm hökuməti və həm də vətəndaşları aldadır: "Hansı banka gedirsən, tabloda alış-satış məzənnəsi göstərilir. İçəri da-

xil olan zaman isə "dollar satmırıq" deyirlər. Bu nə deməkdir? Vətəndaşları niyə ələ salırlar? Niyə hökumət bu durumu nəzərə götürmür? Əgər dollar satmırsansa, tabloda satış məzənnəsini nə üçün sıfırlamırsan? Hökumət tərəfindən də banklara göstəriş verildi ki, dollar yığmayın. Təəssüf ki, bunlara xeyri olmadı. Görünür, bank sahiblərinin öhdəsindən gələ bilmirlər. Onlara şərait ya-

radılır ki, dollar yığınsınlar altlarına..."

Bayırda valyuta məzənnələrini göstərən lövhəsi aktiv olan, lakin dollar satmayan banklardan bunun səbəblərini soruşduq. Bank əməkdaşları bildirdilər ki, satış olmasa belə, tabloda məzənnənin olması zəruridir. Onlardan nə üçün bu yolla vətəndaşların aldadılmasını soruşduqda, sualımız ca-

vabsız qaldı.

Əlavə edək ki, Azərbaycanda ən çox istifadə olunan xarici valyuta məhz dollardır. Həm idxal-ixrac əməliyyatları ilə məşğul olan iş adamları, həm xaricə getmək istəyən vətəndaşlar dollar almağa məcburdurlar. Bankların və "Exchange"lərin dollar satmaqdan imtina etməsi isə avtomatik olaraq qara bazarı formalaşdırır. Nəticədə banklar dolları qara bazarda daha bahaya satmağa nail olurlar. Ekspertlər də güman edir ki, dollar qıtlığının yaranmasının və bankların dollar satışından imtina etməsinin başlıca səbəbi budur. Təəssüf ki, bu duruma hökumət tərəfindən də müdaxilə olunmur. Bütün bu baş verənlər isə son nəticədə manatın dollar qarşısında dəyər itirməsi ilə nəticələnir.

☐ Məğrur MƏRD
Fotolar müəllifindir

hər hansı bir qohumluq varmı?

Tanınmış türkoloq Firudin Cəlilov mövzuya bu cür aydınlıq gətirdi:

"Koreya "Altay dilləri"ndən deyil. Ümumilikdə isə Turan dillərinə Koreya, Yaponiya, türklər və s. xalqların dilləri daxildir. Bu da dillərin quruluşu ilə bağlıdır, yəni iqtisadiyyat dil quruluşu olduğuna görədir. Amma türklərin heç kimlə qohumluqları yoxdur. Türk dillərinin özləri ayrıca bir ailedir. Yəni yanlış olaraq dilləri əvvəl "Ural-Altay qrupları"na aid edirdilər, sonra gördülər ki, özünü doğrultmadı, indi də "Altay qrupu"na aid edirlər, tunquz-mancurları da türklərə cəmləyirlər. Bu, kökündən yanlışdır. Onlar genetik qohum deyillər, sadəcə, burdan ora köçən türklərlə yerli xalqların - monqolların mancuruların əlaqəsi olub. Buna görə də onların dillərində türk sözləri var. Bu da alimləri çaşdırır, onların qohum olduqlarını düşünürlər. Təbii ki, Hun dövründə türklər Monqolustana, Uzaq Şərqi getmişdilər. Şimali Koreyada Koqoson deyilən bir mədəniyyət var, türklər o mədəniyyə-

Şəkər Orucova: "Bu, hələ ki elmi əsaslarla təsdiqlənməyib"

Firudin Cəlilov: "Türklərin heç kimlə qohumluqları yoxdur"

qid edilib, bu barədə heç bir dəqiq faktlar olmadığını vurğulayıblar. Bildirilib ki, Koreya dili haqqında yetərinə elmi araş-

dırmalar olmadığından bu cür fikir yeritmək doğru deyil.

Bəs görəsən, Koreya və Azərbaycan dilləri arasında

Hakimiyyətin QHT siyasətində yumşalma

Bank hesabı bağlanan QHT-lərin hesabları açılıb, qeydiyyatata alınma prosesi davam edir

Son bir neçə ildə Azərbaycanda hakimiyyətlə vətəndaş cəmiyyəti institutları arasında ciddi problemlər hökm sürürdü. Hökumətin QHT siyasətində sərtləşmə müşahidə edilirdi, çoxlu sayda QHT-lərin bank hesabları bağlandı, donor təşkilatları ilə müqavilələrinin qeydə alınması dayandırılmış, bəzi QHT rəhbərləri isə həbs edilmişdi.

Son vaxtlar isə hakimiyyətin QHT siyasətində bir yumşalma hiss olunmaqdadır.

Bu barədə "Yeni Müsavat" a danışan İqtisadi və Sosial İnkişaf Mərkəzinin İdarə Heyətinin sədri Vüqar Bayramov bildirdi ki, bu proses əslində 2015-ci ilin payızından başlanıb. 2014-cü ilin ortalarından başlayaraq 2015-ci ilin payızınadək bir çox QHT-lər üçün hətta bank əməliyyatları aparmaq belə, kifayət qədər çətin olub: "Bizim mərkəzin də bank əməliyyatları aparmasında çətinliklər olub, hesablarımız bağlanmışdı. Nəticədə 2014-cü ilin avqust ayından 2015-ci ilin noyabr ayınadək faktiki olaraq fəaliyyətimizi könüllü davam etdirmək məcburiyyətində qaldıq. Amma 2015-ci ilin oktyabr ayının ikinci yarısından başlayaraq QHT-lərin bank hesablarına çıxışları ilə bağlı, o cümlədən əvvəllər müqavilə bağlanmış layihələrin qeydiyyatı məsələsi ilə bağlı problemlər həll olunmağa başlandı. Nəticə etibarilə bu bizə imkan verdi ki, fəaliyyətimizi 2015-ci il noyabrın 1-dən başlayaraq yenidən bərpa edə bilək. Həmin dövrdən sonra bizim əvvəllər imzalanmış digər layihələrimizin də qeydiyyatına nail olmaq mümkün oldu. Yalnız bizim təşkilatın deyil, digər təşkilatların da bank hesablarının açılması, QHT-lərlə bağlı başlanmış cinayət işlərinin dayandırılması müşahidə olunub ki, bu da müsbət haldır".

V. Bayramov qeyd etdi ki, son bir ayda hökumət tərəfindən QHT-lərlə bağlı daha çox yumşalmalar müşahidə edilir:

"İndiyə qədər dövlət qeydiyyatından keçə bilməyən, qeydiyyatı təşviq edən QHT-lərin böyük əksəriyyəti qeydiyyata alındı. Sözsüz ki, indiki məqamda bizim üçün əsas vacib məqam xarici donorlarla, beynəlxalq təşkilatlarla bağlanmış müqavilələrin qeydiyyatı məsələsidir. Biz müstəqil QHT-yik, İqtisadi və Sosial İnkişaf Mərkəzi qlobal reytingdə artıq xeyli vaxtdır ki, Cənubi Qafqazın və Orta Asiyanın ən güclü beyin Mərkəzidir. Bizim üçün müstəqilliyi qoruyub saxlamaq olduqca vacibdir. Müstəqillik fəaliyyəti isə təbii ki, digər beynəlxalq təşkilatlardan asılıdır, onlarla birgə heyətə keçirilən layihələrdən asılıdır. Avropa Birliyinin, ABŞ-ın dövlət donorları ilə bağlanmış müqavilələrin daha qısa zamanda qeydiyyata alınmasına ehtiyac var. Son dövrlərdə praktik olaraq çox ciddi şəkildə hökumət tərəfindən QHT sektoru ilə bağlı yumşaldıcı və təşviq edici addımlar atılır. Bu addımların davam etdirilməsinə ehtiyac var. Bu addımlar içərisində bir pəncərə sistemi daxilində QHT-lərin və beyin mərkəzlərinin beynəlxalq təşkilatlarının yenidən bərpa edilməsidir. Bir pəncərə sistemi beynəlxalq donorlarla əməkdaşlığa imkan verəcəksə, o zaman QHT-lər yenidən öz fəaliyyətlərini tam şəkildə bərpa etmək imkanı qazanacaqlar. Yumşaldıcı addımlardan biri də bu yaxınlarda Açıq Hökumətin Təşkilinə dair Hökumət-Vətəndaş Platforması yaradılmasıdır. Bu da dialoq baxımından çox vacibdir".

Tanınmış QHT rəhbəri Səidə Qocamanlı isə bildirdi ki, hökumətin QHT siyasətində əvvəlki illərlə müqayisədə son dövrlər qismən yumşalma var. Bu proses müsbətə doğru daha çox inkişaf etdirsə yaxşı olar.

☐ Etibar SEYİDAĞA

Koreya dili Azərbaycan, türk dilləri ilə qohumdur?

Cənubi Koreyanın Azərbaycandakı səfiri Kim Çanq-Gyu "Yeni Müsavat" a verdiyi müsahibəsində maraqlı bir faktı qeyd edib. O bildirdi ki, azərbaycanlılarla koreyalılar arasında dil qohumluğu və mədəni oxşarlıqlar var. Qeyd edək ki, bu mövzuda dəfələrlə Türkiyə mətbuatında da araşdırma yazılar dərc olunub.

Türkiyəli alimlərinin fikrincə, Koreya dili "Altay dilləri" (türk, moğol, tunquz dilləri) arasında kifayət qədər bənzərliklər var. Bu barədə ilk yazılar isə tanınmış rus alimi E.D. Polivanovun qələmindən çıxıb. Böyük Fin alimi Ramsdet də öz yazılarında xüsusi əsaslarla "Altay dilləri" ilə Koreya dili arasında bir qohumluq əlaqəsi olmasını sübut etməyə çalışmışdı. Lakin onun əsasları bir çox məşhur alimlər tərəfindən tən-

Firudin Cəlilov: "Türklərin heç kimlə qohumluqları yoxdur"

qid edilib, bu barədə heç bir dəqiq faktlar olmadığını vurğulayıblar. Bildirilib ki, Koreya dili haqqında yetərinə elmi araş-

dırmalar olmadığından bu cür fikir yeritmək doğru deyil.

Bəs görəsən, Koreya və Azərbaycan dilləri arasında

tin, dövlətin qurulmasında yaxından köməklik ediblər. Ona görə də Koreya dilində, etnoqrafiyasında, mifologiyasında, çoxlu türk sözləri, adətləri var. Məsələn, məşhur adamları dəfn edəndə üzərində kurqan qurulması Koreyada da var. Bu Azərbaycandan ora aparılmış rast gəlinən adətlərdir. Hətta Hun çağında böyük bir tayfa Koreyaya gedib çıxıb, orada yerli xalqla qaynaşmışdır. Bu cür hallar Yaponiyada da olub və buna görə də onların dilində xeyli türk sözləri var, adətlərində türk nəfəsi duyulur. Amma dil

baxımından, soy-kök baxımından bunlar bir ailədən törəməyiblər. Bu sonrakı əlaqələrin nəticəsidir. Məsələn, necə ki, ermənilərin dilində 30 faiz türk sözü var, bu o demək deyil ki, ermənilər türkdür. Sadəcə, qonşuluq nəticəsində erməni dilinə keçib. Eləcə də rusların dilində xeyli sayda türk sözləri var".

AMEA Dilçilik İnstitutunun əməkdaşı Şəkər Orucova isə qeyd etdi ki, bu məsələ elmi əsaslarla hələ ki təsdiqlənmədiyindən bir söz demək mümkün deyil.

☐ Xəlida GƏRAY

Komitə sədri boşanmaların səbəblərini açıqlayıb

Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Hicran Hüseynova Azərbaycanda qeyd alınan boşanmaların səbəblərindən danışdı. APA-nın xəbərinə görə, Hicran Hüseynova bildirdi ki, bunun bir çox səbəbi var. Ən vacib problem kimi qızların ailə qurmağa fiziki, psixoloji cəhətdən hazır olmadığını deyən komitə sədrinin fikrincə, bunların nəticəsində problemlər yaranır.

Onun sözlərinə görə, ailəsinə kömək edə bilər. son dövrlər bölgələrdə qadınların sahibkarlıq fəaliyyətinin təşviqi istiqamətində tədbirlər görülür: "Müştahidələr göstərir ki, qadının iqtisadi baxımdan müstəqil və güclü olduğu ailələrdə normal mühit yaranır. Həmin qadın maddi cəhətdən

ailəsinə kömək edə bilər. Belə ailələrdə sağlam düşüncəli uşaqlar böyüyürlər. Təhsilli qadın hər zaman çalışacaq ki, uşaqları təhsil alsın, irəli getsin. Təəssüf ki, bu gün cəmiyyətimizdə problemləli ailələr də var, məqsədimiz onlarla işləməkdir".

Kişilər!!! Axırcı şans!!!

İsrail təbabəti tətbiq edilir!

Əgər Sizə nə Azərbaycanda, nə də xaricdə heç kim kömək edə bilməyibsə, onda yaxşı insanlara, aşağıdakı xəstəlikləri, keyfiyyətli, qısa müddətlə və tam müalicəsini d-r Vaiz Səmədov apara bilər:

- * Cinsi zəiflik, meyilin və ereksiyanın azalması tam impotensiyədək (yaşdan və səbəbdən asılı olmayaraq)
- * Cinsi marağın və cinsi aktların azalması
- * Vaxtıdan tez toxum ifrazatı (səbəbdən asılı olmayaraq)
- * Toy gecəsinin uğursuzluqları (kişi tibbi problemlər)
- * Prostatitlər. Prostat vəzinin böyüməsi və ya kiçilməsi
- * Prostat adenomasi (vəzidə dəyişmənin amalı gəlməsi)
- * Cinsi vəzilərin-xayaların böyünməsi və ya kiçilməsi
- * Qasıq-xayalıqda sızıltı, küt və ya kəskin ağrılar
- * Əvvəldən xarici cinsi üzvün balaca olması
- * Xarici cinsi üzvün sonradan birdən kiçilməsi
- * Cinsi üzvün dəyişməsi birdən öyilməsi (Peyroni xəstəli.)
- * Oğlan uşaqlarında cinsiyyət üzvlərinin inkişafsızlığı
- * Uşaqlarda gecə vaxtı yerinə sidiyə getməsi (enurez)
- * Hormonal və iltihabi sonsuzluq (kişilər və qadınlarda da)
- * Yuxusuzluq və yuxu pozuntuları
- * Sidik aktlarının gecə ya gündüz tez-tez olması
- * Sidik aktlarının çətinlikləri və tutulmaları
- * Cinsi aktla bağlı sidikdə və spermada qan olması
- * Zöhrəvi xəstəliklərdən sonra qalqlar və ağrılaşmalar
- * Saçların bütün formalatda tökülməsi. Sızanaqlar
- * Yuxuda iken və yuxudan qalxanda qan təzyiqinin yüksək qalxması
- * Boyun, baş, bel, ayaq ağrıları və osteoxondroz
- * Onurğa sütununun yırtığı, qulunların dərmansız müalicəsi

Həkimə zəng etmək üçün (saat 11.00-dan sonra)

Tel: (050) 213 88-05.

Həkimin 16 TV çıxışları: youtube.com və facebook.com doktor Vaiz Səmədov.

Siyəzənə getmək istəyən gənc "Şamaxinka"da bıçaqlandı

Bakıdan Siyəzən rayonuna getmək üçün taksi axtaran şəxs naməlum şəxslər tərəfindən bıçaqlanıb. Hadisə Nəsimi rayonunda "Şamaxinka" kimi tanınan ərazidə baş verib.

Belə ki, 27 yaşlı Fərid Tahir oğlu Yusifova iki nəfər naməlum şəxs yaxınlaşaraq ondan pul istəyiblər.

Cibində rayona getmək üçün müəyyən məbləğdə pulu olduğunu deyən F.Yusifovla həmin şəxslər arasında mübahisə düşüb. Nəticədə onlar F.Yusifova iki bıçaq zərbəsi vuraraq ərazini tərk ediblər.

Faktla bağlı Nəsimi Rayon Polis İdarəsində cinayət işi başlanılıb, araşdırma aparılır. ("Report")

Yasa gedən ailənin evi yarıldı

ARB Kəpəz xəbər verir ki, dünən gecə saatlarında Goranboyda oğurluq hadisəsi baş verib. Rayonun Xoylu kəndində Sənan Allahverdiyev ailə üzvləri ilə birgə qohumlarının yas mərasiminə gedib. Qayıtdıqda isə evə "çağırılmamış qonaqlar"ın girdiyini görüb.

Hələ ki adı istintaqa məlum olmayan şəxs və ya şəxslər evdən 9 min manat pul və qızıl-zinət əşyaları götürüblər.

Hadisə ilə bağlı Goranboy Rayon Polis Şöbəsinə məlumat verilib.

Hazırda oğurluq hadisəsini törədənlerin tapılaraq istintaqa cəlb olunması istiqamətində əməliyyat-axtarış tədbirləri aparılır.

"06" piyadanı vurub xəstəxanaya etdi

Hadisə Zaqatala rayonunun Əliabad qəsəbəsində baş verib. ARB Şəki xəbər verir ki, 24 yaşlı Əliabad qəsəbə sakini Tural Sadəddin oğlu Həsərov idarə etdiyi "VAZ 2106" markalı 10 EJ 985 dövlət nömrə nişanlı avtomobillə rayonun Əliabad-Mosul yolunda hərəkətdə olarkən yolun kənarı ilə gedən piyada, rayonun Əliabad qəsəbə sakini 54 yaşlı Musa Bulad oğlu Hacımuradovu vurub.

Qəzadan sonra müxtəlif dərəcəli bədən xəsarəti alan Musa Hacımuradov Zaqatala Rayon Mərkəzi Xəstəxanasına aparılıb.

Ona lazımı tibbi yardım göstərildikdən sonra müayinə və müalicəsini davam etdirmək üçün Bakı şəhərindəki xəstəxanalardan birinə göndərilib.

Faktla bağlı Zaqatala RPŞ-də araşdırma aparılır.

Yağış yağacaq, külək əsəcək

Bakıda və Abşeron yarımadasında sabah hava şəraitinin dəyişik buludlu olacağı, aralıq tutulacağı gözlənilir. Bəzi yerlərdə çiskinli yağış yağacağı, gündüz fasilə olacağı ehtimalı var. Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin Milli Hidrometeorologiya Departamentindən verilən məlumata görə, aralıq güclənən şimal-qərb küləyi əsəcək.

Havanın temperaturu gecə 6-8° isti, gündüz 9-11° isti, Bakıda gecə 6-8° isti, gündüz 9-11° isti olacağı gözlənilir.

Azərbaycanın rayonlarında hava şəraiti əsasən yağmursuz, səhər bəzi yerlərdə duman, çiskin olacaq. Lakin axşam aralıq yağış, dağlıq və dağətəyi rayonlarda sulu qar, qar yağacağı gözlənilir. Lənkəran-Astara zonasında intensiv olacağı ehtimalı var.

Qərb küləyi əsəcək, ayrı-ayrı yerlərdə aralıq güclənəcək.

Havanın temperaturu gecə 3-7° isti, gündüz 8-12° isti, dağlarda gecə 0-5° şaxta, gündüz 0-5° isti olacağı gözlənilir.

"ASAN VISA"nın tətbiqinə gələn aydan başlanılacaq

"Gələn aydan etibarən "ASAN VISA" xidmətinin tətbiqinə başlamaq olar". Bunu "Report"a açıqlamasında ASAN İnnovasiyalar Mərkəzinin direktoru Kamran Ağası deyib.

Onun sözlərinə görə, xidmətin tətbiqinə başlanılmasından sonra viza müraciətlərinə üç gün ərzində baxılacaq: "Hazırda "ASAN VISA" ilə bağlı işlər davam etdirilir və əgər alınsa, bu ayın sonu, maksimum növbəti ay ASAN VISA" xidmətinin göstərilməsinə başlanılacaq. Müraciətlərə üç gün ərzində baxılacaq. Yeri gəlmişkən, gələn ildən "ASAN VISA" portalı fəaliyyətə başlayacaq".

O, həmçinin "ASAN qatar" layihəsinin reallaşdırılması haqqında da danışdı: "Bu layihə ilə də bağlı işlər davam etdirilir. Düşünürəm ki, "Asan qatar" layihəsi dünyada analoqu olmayan layihədir. Layihənin icrası zamanı ölkədə xil istiqamətli üzrə hərəkət edən sərnişin qatarlarının bir neçə gün dayandığı stansiyalarda sərnişinlərə bütün dövlət xidmətləri göstəriləcək".

Azərbaycanda elektrobüs istehsal olunacaq

Gəncə Avtomobil Zavodunda 2017-ci ilin yanvarından "Eurabus" elektrik avtobuslarının yığılmasına başlanılacaq. Bu sözləri dünən «Trend»ə "Gəncə Avtomobil Zavodu" İB-nin müşahidə şurasının sədri Xanlar Fətəyev deyib.

Onun sözlərinə görə, zavodun ilkin istehsalat gücü ildə 350-400 avtobus olaraq planlaşdırılıb.

Almaniyanın "Eurabus" şirkətinin baş direktoru «Kristian Zayts» iki şirkət arasında müqavilənin yaxın iki ay ərzində imzalanacağını deyib.

O, artıq ilk elektrobusun test sınağından keçirdiyini də bildirdi. Gəncədə yığılacaq elektrobusların xarici ölkələrə, xüsusilə Gürcüstana ixrac olunması da planlaşdırılır.

Azərbaycanda əhalinin 100 000-dən 1002-si psixi xəstəliklərdən əziyyət çəkir

Azərbaycanda müalicə-profilaktika müəssisələrində 96 079 nəfər psixi xəstəlikdən əziyyət çəkən insan qeydiyyatdadır.

"Report" Dövlət Statistika Komitəsinə istinadən xəbər verir ki, bu göstəriciyə görə əhalinin hər 100 000 nəfərindən 1002,3 nəfəri psixi xəstəliklərdən əziyyət çəkir.

Qeyd edək ki, ötən il ərzində ölkədə ilk dəfə qoyulan diaqnozla psixi xəstə kimi qeydə alınanların sayı 5107 nəfər olub. Bu da əhalinin hər 100 mininə 53,6 nəfər edir.

DIQQƏT! 2011-ci ildən bütün Beynəlxalq Bal Sərgilərinin qalibi "Darı Tyan Şana" (Qırğızistan) şirkətinin bal və müalicəvi bal məhsulları Bakıda!

Atbaşı balı (Ağ bal)

Esparsət balı (monoflor)

İssik kul balı

Karkıra balı

Uzqen balı

Mumiya

Oqnyovka pçelinaya

Propolis məcunu və s.

Şirkətin məhsulları yarmarka və bazarlarda satılır.

Məhsulları bu ünvanadan ala bilərsiniz:

Neftçi Qurban küçəsi-119. (Bayıl Doğum evinin yanı)

Əlaqə telefonu: (012) 49123-82; (051) 922-15-71

Təbib Darya xanım

Onurğa yırtığı, osteoxondroz, sağalmaz yaralar, yanıklar, uzun müddət yataqdan sonra əmələ gələn yaralar, diabetdə trafik xoralar, varikoz genişlənmələr, qadın sonsuzluğunun zəli ilə müalicəsi və digər xəstəlikləri cərrahi müdaxiləsiz, xüsusi məlhəmlərlə və xüsusi metodika ilə in-yeksiyalarla müalicə edirəm.

Tel: 070-888-91-50

"Mən "inkubator cücəsiyəm", heç kimim yoxdur (kəndlə gülməyəm). Atam, anam, iki qardaşım, bacım hamısı rəhmətə getdi. Allah məni niyə hələ də saxlayıb, bilmirəm". Bizi gülə-gülə, zarafatla qarşılayan 70 yaşlı Brilyant Koroğluyevadan bu sözləri eşidəcəyimizi, açığı, gözləmədik.

Bilgəh Qocalar Evinin sakini olan həmsöhbətimiz ömrünün ahlı çağlarında taleyinin ona dönük çıxmasından danışıq: "Evimiz hər zaman adamlı qaynayır. O qədər çox idik ki, adam arxasından adam görünürdü. Lakin bir neçə ilin içində hamısı bir-bir öldü. Bu - dəhşətli möcüzə idi. Anamla bacımın dünyadan köçməsinin arası cəmi 3 ay çəkdi. Ən qəribəsi isə odur ki, bizim ailəmizdə hamı anadan olduğu gündə dünyadan getdi. Sonra evim əlimdən çıxdı, küçələrdə qaldım. Hadisələr 10 il öncə baş verib. Başıma çox fəlakətlər gəldi. Nəticədə 3 il öncə buraya sığındım".

Dediynə görə, həyat yoldaşı imkanlı şəxs olub: "Məni əlinin içində saxlayırdı. Evimi ən yeni dəblə döşəmişdim, yeni çıxan nə var idisə, birinci bizim evdə olmalı idi. Qonşular gəlib mənim evimə muzey kimi baxırdılar. İndi isə qocalar evindəyəm... Evim üçün çox darıxıram. Orada çox gözəl günlərim olub. Kim inanar buna?..."

***

Beləcə, kimsəsizlərin, yaxınlarından, övladlarından və həyatdan küsənlərin, taleyin sovrub küçəyə atdığı insanların sığınacaq yerində - Bilgəh Qocalar Evindeyik. "Yeni Müsavat"ın reportyor qrupu olaraq bu dəfə yolumuzu Bilgəh qəsəbəsində yerləşən Mühərribə və əmək əlilləri pansionatından salmışıq. Müəssisənin adı belə olsa da, burada əsasən qocalar yaşayır, o səbəbdən də "Qocalar Evi" kimi tanınır. Hər birini buraya gətirən səbəblər fərqlidir. Bəziləri kövrək, bəziləri qürurlu, bəziləri isə hələ də övladlarının tərəfini verməyən insanlardır. Kimi üreyindən keçəni danışır, kimi isə müqəddəs yalan... Bəziləri inandırıcı görünmədiyini bilsə də, evdəki səs-küydən qaçıb burada sakitlik tapmağa çalışdığını deyir. Dindirib danışdıran kimi, hamısının gözü dolur, dodaqları əsir. Qocalar evində yaşadıkları vəziyyətdən razı qalsalar da, yaxınlarının, doğmalarının və taleyinin onlara dönük çıxmasını qəbul edə bilmirlər...

81 yaşlı Tahirə Şıxəliyeva isə sakit və dinc həyat sürmək üçün buraya yerləşdiyini deyir: "Mən kimsəsiz deyiləm, övladlarım da, nəvələrim də var, gəlib-gedirlər. Sadəcə, evdə şərait normal deyil. Buraya sakitlik üçün gəlmişəm. Uzun illər dövlətə xidmət etmişəm, müəllimə olmuşam. İndi də dövlət məni saxlasın".

235 nəfər qocanın yaşadığı pansionat 3 korpusdan ibarətdir. İlk baxışdan müasir təmiri ilə göz oxşayan binanın içində də vəziyyət ürəkəçandır. Qocalar evini gəzərkən dəhlizdəki və otaqlardakı səliqə-səhmandan, yaradılan gözəllikdən elə başa düşdük ki, yenidən təmir edilmiş. Buranın sakinləri isə bildirdilər ki, pansionat 6 il öncə, 2010-cu ildə təmir olunub, lakin çox təmiz və səliqəli saxlanıldığı üçün belə təəssürat yaradır...

***

Qocalar evinin hər bir sakininin burada tam şəraitlə təchiz olunmuş özünə aid otağı var. Bütün otaqlarda standart olaraq eyni mebel qoyulub. Bu mebel dəstəsinə təkadamlıq yataq, şkaf, kiçik siyirməli şkaf, televizor altlığı, stol və iki stul daxildir. Həmçinin hər otaqda soyuducu və televizor var. Hamam və məişət qovşağı da

Bizimlə birgə anbarlara baş çəkən qocalar evinin müdiri Qətibə Əsədova deyir ki, digər müəssisələrdən fərqli olaraq burada heç bir yeyintidən söhbət gəldə bilməz: "Mən fəaliyyətimdə əsasən halallıq prinsipini rəhbər

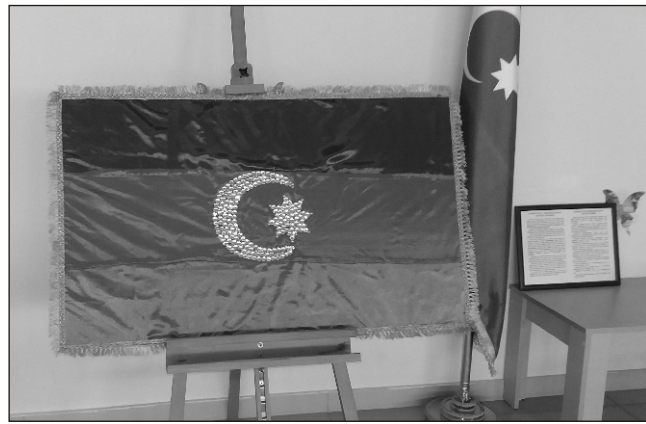
min edirik. Səhər yeməyində yağ, pendir, kəsmik, qaymaq, yumurta və sıyıq olur. Günorta iki növ yemək verilir. Axşam da ətli yemək hazırlanır. Fiziki imkanları məhdud olan qocaların otağına yeməklər verilir. Qalan-

lənənlər də var. Qocaların asudə vaxtının təşkili üçün xüsusi otaqlar da mövcuddur. Orada müxtəlif oyunlar üçün nər, domino, şahmat və sair qoyulub. Həmçinin hər otaqda bir televizor olduğu kimi bu otaqlarda da televizor

Qocalar evinin sakinləri Qətibə Əsədovadan da razılıq edirlər. Onun hər bir qoca ilə səmimi davranışı, 200-dən çox insanın hər birinə adı ilə müraciət etməsi, səhətləri ilə maraqlanması da diqqətimizdən qaçmır. Hətta bəzi qoca-

Kimsəsizlərin, atılmışların son ümidgahı - qocalar evi

Əməkdaşımız Bilgəhdəki sığınacaqdan və onun müvəqqəti sakinlərinin taleyindən yazır...

otağın içində fərdidir. Eyni vaxtda 100-dən çox insanın nahar edə biləcəyi mətbəx isə birinci mərtəbədə yerləşir. Mətbəxin yanında 5 otaqdan ibarət anbar yerləşir və orada 235 nəfəri bir ay təmin edəcək hər cür ərzaq məhsulları xüsusi şəraitdə saxlanılır.

tutmuşam. Ona görə də, burada heç bir yeyinti faktı ola bilməz. 5 otaq anbarımız var. Burada tonlarla məhsul saxlanılır. Ətindən-yağından tutmuş, qəndin çayına kimi, hər növ məhsulu dövlətdən alırıq. Gündə 3 dəfə qocaları keyfiyyətli qida ilə tə-

var. Bəzi mərtəbələrdə kitabxanalar da var ki, qocalar istədikləri ədəbiyyatı oradan tapıb oxuya bilərlər. Burada güclü nizam-intizamın olmasının da şahidi olduq. Demək olar, heç bir otaqdan səs-küy eşidilmirdi.

Qeyd edək ki, 235 qocadan 101 nəfəri kişi, 134 nəfəri isə qadındır. Onlar arasında burda ev-

var. Bəzi mərtəbələrdə kitabxanalar da var ki, qocalar istədikləri ədəbiyyatı oradan tapıb oxuya bilərlər. Burada güclü nizam-intizamın olmasının da şahidi olduq. Demək olar, heç bir otaqdan səs-küy eşidilmirdi.

ların Qətibə xanıma "mama" deyə səslənməsi də onların münasibətinin səmimiyyətindən xəbər verir.

Brilyant Koroğluyeva deyir ki, bəzən burada dövlət tərəfindən verilən paltar bəyənməyən qadınlara Qətibə Əsədova özü daha gözəl paltar alır və ya öz əşyalarını bağışlayır. Bəzən isə onlara sürpriz edir, yeməkdən sonra əşyalara müxtəlif şirniyyatlar bişirdirib paylayır. Həmçinin xüsusi istedadı olan insanlara burada özəl qaçığı göstərilir. Onların yaradıcılıqla məşğul olması üçün şərait yaradılır.

Qətibə Əsədova isə bizimlə söhbətində bildirdi ki, kimsəsiz qocaların qaçığına qalmaq onun üçün müqəddəs bir missiyadır: "Burada hamısı qəlbi qırılmış, taleyi gətirməmiş insanlardır. Kimisi gəlini ilə yola getmir, kimisi oğlundan küsüb, kimisinin də qohum-əqrəbəsi, heç kimi yoxdur. Burada elə yaşlı qadınlar var ki, 6 oğlu var, hamısı da normal dolanır, lakin heç biri valideyninə baxmır. Biz də çalışırıq ki, onlara bu dərdi unudara bilək. Burada onlar nər, şahmat, dama oynayırlar, birgə televizor izləyirlər, yığışib çay içib söhbətləşirlər. Hamısı dövlətdən pensiya alır, onunla da istədikləri şeyləri alırlar. Digər tərəfdən, dövlət də yeməklə, geyimlə, müalicə və dərmanla təmin edir. Mən də özümü onların kiçiyi kimi görürəm. Bəziləri məndən 15-20 yaş böyükdür. Çalışırıq ki, hər birinin istəklərini yerinə yetirəm".

Qətibə Əsədova ölkə başçısının, onun xanımı Mehriban Əliyevanın, əmək və əhəlinin sosial müdafiəsi naziri Səlim Müslümovun da Bilgəh Qocalar Evinə olduğunu, prezidentin qızı Leyla Əliyevanın isə tez-tez bu qocalar evinə baş çəkərək qocalara qaçığı göstərdiyini bildirdi. Müdirə müəssisənin albmunda Leyla Əliyevanın müxtəlif vaxtlarda qocalarla çəkdiyi fotoları bizə göstərdi. Qeyd etdi ki, bu qocalar evinə hökumətin dəstəyi və qaçığı böyükdür...

***

Biz də qocalar evindəki bu vəziyyəti müşahidə etdikdən sonra oradan yüksək təəssüratla ayrıldıq. Ən son müəssisənin parklardan heç də geri qalmayan geniş həyətidə ağac əkən qocalarla sağollaşdıq. Şən əhval-ruhiyyə ilə həyətdə ağac əkən qocalar bəlkə də sığındıqları bu isti ocaqda özlərindən sonra bir yadigar qoymağa, bu yolla minnətdarlıqlarını bildirməyə çalışdılar.

□ Nərgiz LİFTİYEVAYA
 □ Fotolar Məğrur MƏRDİNDİR

***

MÜSAVAT

Son səhifə

N 257 (6578) 19 noyabr 2016

14 yaşlı uşaq bir ildə 2 milyon sterlinq qazandı

İngiltərədə 14 yaşındakı Harvey maşın sahiblərinə "vergi xatırlatması qəbz" sataraq 100 min sterlinq qazanıb. Bu pulla 4 hektar ərazi alan gənc biznesmen bir inşaat şirkətinin 2 milyon sterlinqlik təklifini qəbul edib. Yaddaşsız sürücülərə vergi cəzası almamaları üçün vergilərinə nə vaxt ödəmək lazım olduğu barədə sənədlər paylayan yeniyyətə birinci həftədə 400-ə yaxın sifariş alıb. Uşağın aldığı ərazi bir iş adamının aldığı ərazinin düz ortasında olduğu üçün onu satın almaq şərt olub və iş adamı buna görə həmin ərazi üçün 2 milyon sterlinq məbləğ təklif edib. İngiltərənin "The Sun" qəzetinə açıqlama verən uşağın atası Howard Millington, "Şirkətlə danışığa gedəndə mənə nə qədər pul təklif edəcəklərini bilmirdim. Rədd edilməsi çətin oldu, çünki çox böyük məbləğ idi" dedi.

Uşağın atası ona işə başlaması üçün 2 min sterlinq məbləğində sərmayə verib. İngiltərənin "Daily Mail" qəzetinə müsahibə verən ata bildirib ki, oğluna həyatda uğur qazanmağı öyrədib: "Çox pragmatik bir uşaq və böyük bir iş adamıdır. Mən onun iş həyatında uğur qazanacağını kiçik yaşlarından fərq etmişdim".

Uşağını doğdu, amma hələ də hamilədir

"Daily Mail" qəzetinin xəbərinə görə, Danielle Paull adlı qadın bətnindəki əkilərdən birini 24 həftəlik ikən dünyaya gətirib. Digəri isə aradan 4 həftə keçməsinə baxmayaraq, hələ də doğulmayıb. Hələ hamilə olan qadın digər körpəsini dünyaya gətirmək üçün bir müddət daha gözləyəcək. Danielle hamiləliyinin 19-cu həftəsində sancılar yaşamağa başlayanda həkimlər ona əkilərini fasiləli olaraq dünyaya gətirməyi məsləhət görüblər. Danielle və həyat yoldaşı Metyu onların bənzərən başqa doğumların da olduğunu fərq ediblər. 5 həftə daha gözləyəndən sonra cütlüyün Sadie adlandırdıqları

körpələri dünyaya gəlib. 710 qram olan körpəni yaşaya bilməsi üçün küvetin içinə qoyublar. Digər doğumu sürətləndirə biləcəyi üçün ana birinci doğulan

uşağına süd verə bilmir. Uşaq süd bankından olan südlə qidalanır. Ailə ümid edir ki, əkilərdən ikincisi 40-cı həftəsinin tamamında dünyaya gələcək.

Cəsədini dondurmaq istəyən qız məhkəmədə atasını uddu

Xərçəngin nadir növündən əziyyət çəkən 14 yaşlı britaniyalı məktəbli atasına qarşı açdığı məhkəmə iddiasını udub. Onun iddiası ölümündən qısa müddət öncə bədəninin dondurulması ilə bağlı idi. Məhkəmə məlum qərarı hələ oktyabr ayında çıxarmışdı. Amma bəzi hüquqi prosedurlarla bağlı onun elan edilməsi indiyə qalıb. Mərhum qızın anası ilk başda konservasiyanın əleyhinə deyildi.

Amma Londonda yaşayan bioloji atası buna istisna baxmırdı: "Hətta onun dondurulmuş bədənini 200 ildən sonra belə həyata qaytarmaq mümkün olsa belə, o, öz doğma qohumlarını tanıya bilməyəcək, 14 yaşına qədər nələr etdiyini xatırlama-

yüz illərdən sonra yenidən həyata qayıtmasına imkan verəcək: "Torpağın altında saxlanmaq istəmirəm. Yaşamaq və daha çox yaşamaq istəyirəm. Gələcəkdə mənim xərçəngimdən nəse qalıq tapılsa, məni oyadalar. İstəyirəm ki, mənim belə bir şansım olsun".

Qızın xeyrinə qərar çıxaran hakim Piter Cekson ölüm üzrə olan qıza xəstəxanada baş çəkib və onun əminə heyran olduğunu bildirib. O, eyni zamanda hakimiyyətə də gələcəkdə bu problemin həlli üçün qanunvericilik bazası hazırlamağı tövsiyə edib.

Ümumiyyətlə, cəsədin dondurulması 46 min dollara başa gəlir. Bununla yanaşı, Britaniyada meyitin saxlanılması üçün müvafiq məkanlar yoxdur.

Adı açıqlanmayan qızın cəsədi artıq Amerikaya çatdırılıb. Bu ölkədə sözügedən prosedura həyata keçirən məkanlar var.

QOÇ - Çoxdan bəri nəzərdə tutduğunuz ideyaları nəhayət ki, həyata keçirməyi bacaracaqsınız. Amma bu istiqamətdə təkbəşinə hansısa addımı atmayın. Qəlbinizə yaxın adamlarla bir araya gəlin.

BUGA - Günün ilk yarısını oturaq şəraitdə keçirməyiniz məsləhətdir. Onsuz da qeyri-adi hansısa uğurunuz gözlənilir. Saat 14-dən sonra isə hər şey ürəyinizə olacaq, özünüze güvənin.

ƏKİZLƏR - İkitərəfli əməkdaşlığa, yeni layihələrin müzakirəyə çıxarılmasına çalışmaq üçün çox düşərlidir. Heç kimə şübhə ilə yanaşmayın. Aktiv olun və inanın ki, aldadılmayacaqsınız.

XƏRÇƏNG - İlk öncə qarşılıqlı münasibətlərdə mövcud olan gərginliyi aradan qaldırmağa çalışın. İstər ailə-sevgi, istərsə də həmkarlarla davranışları mülayimləşdirin. Uzaq yola çıxmayın.

ŞİR - Başınızı iş-güclə o qədər qatmışınız ki, insanlarla davranışlarınız, həmçinin ailə-sevgi münasibətləriniz arxa plana keçməyə başlayıb. Daha mənalı yaşamaq üçün bu qüsurları dəf edin.

QIZ - Əsas gücünüzü fəaliyyətə yönəldin. Perspektivli pul sövdələşmələrini qətiyyətlə təxirə salmayın. Nəhərdən sonra isə istənilən işgüzar sövdələşmədə ehtiyatlı olmağa çalışın.

TƏRƏZİ - Yaxşı olar ki, bu təqvimdə yalnız adi işlərlə məşğul olasınız. Çünki istənilən risk və yeniliyə cəhd uğursuzluqla nəticələnə bilər. Günorta saatlarında müəyyən qədər gəlir gözlənilir.

ƏQRƏB - Əgər sağlq durumunuz imkan verirsə, fəallığı artırmağa dəyər. Təcrübəli insanların məsləhətlərindən yararlanın. İdeyalar verməyi daha çox öz üzərinizə götürün.

OXATAN - Orqanizminizdə baş qaldıran nasazlıq bəzi planlarınızın icrasına əngəl yarada bilər. Amma realığı nəzərə alsanız, saat 15-18 aralığında uğurlara yetişə bilərsiniz.

OĞLAQ - Günün ilk yarısında mənəvi səhvlər törətməkdən çəkinsəniz, qalan müddətdə hər hansı problemlə üzləşməyəcəksiniz. Saat 15-17 aralığı çox uğurlu hadisələr gözlənilir.

SUTÖKƏN - Humanist bürc olsanız da, Göy qübbəsi bu gün hissələrinizi idarə etməkdə zəif olacağını bəyan edir. Bu yerdə mütləq təmkin göstərməli, bədxahlara əhəmiyyət verməməlisiniz.

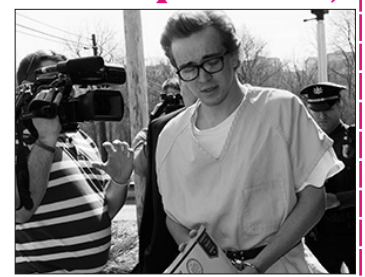

BALIQLAR - Havalar münasib olduğundan astroloji göstəricilər nəzərdə tutduğunuz təqdirdə uzaq yola çıxmağı tövsiyə edir. Amma gərək sağlq durumunuzu da nəzərdə saxlayasınız. Təmiz havada çox olun.

Unutmayın, Tanrı ulduzlardan daha yüksəkdə durur!

Yaşını azaldıb məktəbə qəbul oldu, həbs edildi

ABŞ-in Pensilvaniya ştatındakı federal məhkəmə Ukrayna vətəndaşını 2 aylıq müddətə həbs edib. Buna səbəb onun dörd il ərzində özünü məktəb şagirdi kimi təqdim etməsi olub. Əslində onu fevralda həbs ediblər, amma məhkəmə indi keçirilib. Samarinin yalanının necə üzə çıxması barədə heç nə deyilmir. O, beş cinayət əməlinə ittiham olunur. 24 yaşlı Artur Samarin sənədlərində və sürücülük vəsiqəsində doğum tarixini dəyişdirib. 2012-ci ildə turist vizasının müddəti bitəndə kişi Harrisberq şəhərindəki Eşer Potts adına orta məktəbə daxil olub. Özünü gerçək yaşından 6 yaş kiçik təqdim edən ukraynalı məktəbə daxil olub və məktəbin həyatında aktiv iştirak etməyə başlayıb. O, eyni zamanda 15 yaşlı bir qızla da münasibət qurub.

Səhifəni hazırladı: SELCAN

Təsisçi: Rauf ARİFOĞLU
Baş redaktorun birinci müavini:
Azər AYGAN

e-mail adres: yenimusavat@mail.ru

Ünvan: Bakı şəhəri,
R.Rüstəmov küçəsi
2528-cü məhəllə ev 44/d
Tel: 520 01 23 (24, 25, 26, 27, 28)

Redaktor:
Elsad MƏMMƏDLİ

Lisensiya N: B 114
SAYI: 4.750

"Yeni Musavat"ın kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnib, "Azərbaycan" nəşriyyatında çap edilib. Əlyazmalar geri qaytarılmır. Müəlliflərlə redaksiyanın mövqeyi uyğun gəlməyə bilər.